

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

NR. 14

"Keleivis" telefonas AN 8-3071

SO. BOSTON, MASS., 1972 METŲ BALANDŽIO - APRIL 4
Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiro numerio kaina 20 centų

68-TIEJI METAI

KELEIVIS

Prenumerata. Subscription
Amerikoje ir užsieniuose
metams — 1 year \$7.00
pusei metų — 6 months .. \$4.00

KELEIVIS

636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

KELEIVIS

Lithuanian Weekly
(Except for two weeks in July)
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1965

KELEIVIS

636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

Kalinio Liudo Simučio kruvinų dienų dokumentas

Jis buvo sovietų nuteistas sušaudyti už partizaninę veiklą. Sušaudymas pakeistas 25 metų mariniu stovykloje. Po 15 vergijos metų Liudas Simutis sovietų valdžiai rašo: vykdyčiau pareigą tėvynei, tautai ir žmonijai!

Sovietų Sąjungos pagrindinio leidinio "Paskutinių įvykių kronika" 18 nr. (1971 m. kovo mėn.) viename skyriuje rašoma apie septynis Mordovijos stovyklų politinius kalinius. Septintasis yra lietuvis — **Liudvikas Simutis**, Adomo sūnus, gimęs 1935 m. Paskelbta, kad Simutis esąs laikomas specialaus griežto režimo sąlygose, kad jis būtų veiklus dalyvis pagrindinio organizacijos "Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdis" (LLKS). Jis buvo suimtas 1955 metais ir nuteistas mirties bausme — sušaudymu. Sovietų Sąjungos A. Tarybos Prezidiumas mirties bausmę pakeitė 25 metų sunkių darbų stovykla.

Prašymas paleisti nepatenkintas

L. Simutis, 15 metų iškėlęs stovykloje, 1970 m. liepos mėnesį kreipėsi į Sovietų Sąjungos A. Tarybos Prezidiumą, prašydamas jį paleisti. Jis nurodė neįsivaikęs simpatijų sovietų valdžiai, o pačią dėl įvykių jo jaunystėje. (Čekistai nukankino jo tėvą. Lietuvoje buvo vykdomas teroras. lietuviai buvo vežami į Sibirą ir kt.). Be to, Simučio sveikata pasiūlyta jį jam šiuo metu atsikant kovos (nes ji būtų beprasmiška), jis prašė paleisti jį laisvėn.

Vyrčiausioji Sovietų Sąjungos prokuratūra, susipažinusi su Liudviko Simučio prašymu, padarė sprendimą: šiai bylai peržiūrėti nėra praradimo.

"Norėjau gyventi, mokytis žaisti..."

Liudas Simutis savo rašytame prašyme palietė pagrindinio veikloje Lietuvoje, pirmine partizanų žygis, nusišundė, kad Lietuvos partizanai nesulaukė iš svetų jokios pagalbos. Jo žodžiais, rusai jo tėvą žiauriai nukankino 1941 m., tuo metu, kai dar LLKS neveikė.

Jis rašė: "Norėjau gyventi, mokytis ir žaisti... Tačiau koks gyvenimas, kai jau trečią parą gatvėje guli nužudytas kaimynas ir neleidžiama jo palaidoti. koks gi mokymasis, kai tai vienas, tai kitas mokslo draugas neatina į mokyklą, šeimos išvežamos į Sibirą, ar jaunieji gali žaisti, kai suaugusieji

Simutis pabrėžė: mano širdis ne akmeninė, negalėjau likti nušaly. Jo veikla, jis rašė, buvo garbinga, jis nesiekęs naudoti ir tik vykdydamas pareigą savo tėvynei, tautai ir visai žmonijai.

Ar galima gerbti sovietų santvarką?

L. Simutis, 15 metų praleidęs darbo stovykloje, aprašo savo kalinio gyvenimą — kaip jam dažnai teko baidyti, vis reikėjo klausytis stovyklos pareigūnų keiksmų: esi banditas, nusikaltėlis...

Jeigu jis ir toliau būsiąs laikomas stovykloje (tai ir įvyko, Maskvai jo nepasigailejęs - E.), kai jo sveikata žymiai pablogėjusi, tai, jis rašo, — "būsiu teisus, manęs, kad, 1956 metais mirties mąsme pakentus darbo stovykla, buvo pasiryžta mane nukankinti nepakeliamose sąlygose."

Rašė pažymi: tokiai padėčiai esant, jis, Simutis, negalėjęs sovietų valdžiai ir santvarkai jausti nei pagarbos, nei pasitikėjimo. Jis teigė esąs priešingas kerstiui ir pabrėžė: tikiu į teisingumo laimėjimą.

Prašymą pasigailėti Liudas Simutis siuntė ne legaliu, oficialiu keliu — per stovyklos specialų skyrių, bet kitais būdais. Jis norėjo išvengti cenzūros, be to, dėl tokio prašymo būtų buvęs nubaustas.

Maskva Simučio prašymą atmetė.

(ELTA)

Muskie rinkimams sudėjo \$2 milijonus

Kandidatas į JAV prezidentus sen. Muskie paskelbė, kad jo rinkimų išlaidoms 13,982 asmenys sudėjo net \$2,027,840.

Anglikasių vadą pripažino kaltu

Prisiekę posėdininkai po beveik 10 valandų tarimosi pripažino JAV anglikasių vadą Boyle kaltu neteisėtai panaudojus unijos fondus politinei propagandai. Didelės sumos buvo duotos demokratų rinkimų išlaidoms.

Prašo tuoj grąžinti peticijas

Mieli lietuviai, dar visu 100,000 prot. to peticijos parašų nesame surinkę — trūksta apie 15,000. Amerikos Lietuvių Taryba prašo visus, kurie dar jų nesugrąžino, kuo greičiau grąžinti. Altai, 2606 West 63rd St., Chicago, Ill., kad būtų galima visą 100,000 jų skaičių įteikti prezidentui Nixonui.

A.L.T.

Lietuvos katalikų skundas J. Tautom

17,000 Lietuvos katalikų pasirašė skundą Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui Waldheim dėl religijos persekiojimo Lietuvoje. Altos kovo 31 d. pranešimu, tas skundas jau esąs Prancūzijoje, o šiandien jis, turbūt, jau bus pasiekęs ir Waldheimą.

Apie tą skundą rašo viso pasaulio spauda, žinoma, išskyrus komunistų. Plačiau — mūsų vedamajame.

Solženicinas apie savo gyvenimą

Sovietų rašytojas Solženicinas, kurio veikalai Sovietų Sąjungoje nespausdinami, New York Times dienraščio korespondentui papasakojo apie savo gyvenimą.

Jis rašė apie Rusiją, bet medžiagos apie ją esą sunkiau gauti, negu apie Polineziją. Mat, jam visi šaltiniai uždrausti, ir gaunamas naudotis tikais geru draugu pagalba.

Šį savaitgalį jam bus įteikta Nobelio premija — jo namuose. Jis žadąs į tas iškilmes pasikviesti kultūros ministrę Furcevą, įžymių mokslininkų (Sacharovą, Kapicą ir kt.), rašytojų, muzikų (Rastropovičių ir kt.), o iš laikraščių tik Selskaja Žizn ir Trud atstovus, kurie jo nešmeizę.

Naujas Lenkijos prezidentas

Lenkijos prezidentu išrinktas 62 m. profesorius Henryk Jablonski, kuris pakeis Cyrankiewiczį.

Ten prezidento pareigos nėra svarbios — daug daugiau galios turi komunistų partijos vadas Gierek ir ministrų pirmininkas Jaroszewicz.

Europoje plinta raupai

Raupų epidemija, kilusi Juozoslavijoje, jau persimetė į Vokietiją ir kitas valstybes. Gyventojai skiepjami ir imamasi kitų apsaugos priemonių.

George Meany, AFL-CIO, jungiančios 15 mil. unijų narių, prezidentas, pasitraukęs iš Atlyginimų kontrolės komiteto, kuris, jo nuomone, nepaisys dirbančiųjų reikalų.

Kairėje mašinistų unijos prezidentas Floyd Smith, dešinėje plieno unijos prezidentas I. W. Abel, pasitraukęs iš Atlyginimų kontrolės komiteto.

Dešinėje automobilių unijos prezidentas Leonard Woodcock, pasitraukęs iš Atlyginimų kontrolės komiteto, kairėje transporto (teamsters) unijos prezidentas Frank Fitzsimmons, pasilikęs minėtame komitete.

Turkų partizanai nužudė 3 britus

Turkų partizanai buvo pagrobę 3 britų radaro technikus ir už juos reikalavo paleisti iš kalėjimo tris partizanų draugus ir pinigų. Valdžia atsakius jų reikalavimus patenkinti, partizanai tuos įkaitus nužudė, bet policijai juos apsupus, ir visa 10 partizanų žuvo, tik vienas jų vadų buvo paimtas gyvas.

Šiuo metu Turkijos prezidentas suspendavo visas konstitucijos garantuojamas laisves ir ėmė valyti kraštą revoliucinį elementą.

Tokio streiko dar nėra buvę

Negalėdami susitarti dėl atlyginimų, sustreikavo JAV beisbolo didžiosios komandos. Tokio streiko dar nėra buvę.

Plymouth, Mass., kalėjime, kuriame yra 115 vyrų ir 13 moterų kalinių, padarius krata, rasta ne tik peilių, atsuktuvų ir panašių įrankių, kuriuos galima pavartoti kaip ginklus, bet taip pat ir švirkštu narkotikams leisti, visa dėžė žirnelių nešumui išvengti ir kitų "linksmešnių gyvenimui" būtinų reikmenų.

Surado dar olose gyvenančių

Pulk. Lindbergho ekspedicija nuošaliuose Philipinų miškuose surado dar akmenų amžiaus lygyje gyvenančių laukinių žmonių. Jie gyvena olose, vartoja akmeninius įrankius ir beveik visai niekuo. Idomu tai, kad jie labai taikūs ir tarp savęs gerai sugyvena. Manoma, kad jokia pašalinė civilizacija akis tos mūsų giminės senovinės atžalos nėra mačiusi bent 3,000 metų.

Bilietai išparduoti, o teatras tuščias

Kansas City, Mo., kine "Godfather" filmo premjeros visi bilietai buvo išparduoti. I teatru kai kas iš kvietinių svečių atėjo pasiūti frakais ir ilgom sukniomis, bet teatras buvo visai tuščias. Mat, vietos italai, protestuodami, kad filmo turinys paimitas iš jų tautiečių Mafijos gyvenimo, išpirkė visus bilietus, bet į teatrą nėjo.

Egiptas savo kariuomenei apginkluoti kasdien išleidžia 5 milijonus dolerių ir sovietams jau yra praskolinęs \$7.5 milijonų. Aišku Maskva nieko veliui neduoda.

Š Vietnamo komunistai pralaužė pietiečių frontą

Pro demilitarizuotą zoną stipriom jėgom įsiveržė į šiaurinę Pietų Vietnamo dalį. Užėmė 10 pietiečių karių bazių ir artėja prie provincijos sostinės Quang Tri. Amerikiečių žemyno daliniai nesirengia kovoje dalyvauti.

liotas Šiaurės Vietnamo komunistų didysis puolimas prasidėjo praėjus ketvirtadieni. Kelios komunistų divizijos, remiamos tankų ir labai stiprios artilerijos ugnies, įsiveržė per demilitarizuotą zoną į pietus ir bando j savo reples paimti gana plačią Pietų Vietnamo šiaurinės dalies provinciją su jos sostine Quang Tri. Manoma, kad komunistai čia sukoncentravo apie 60 sovietų gamybos tankų, daug priešlėktuvinių pabūklų ir raketinę bei kitos rūšies tolimosios apšaudymo artileriją. Jie pasinaudojo ir blogu oru, kuris kelias dienas buvo sutrudęs amerikiečių aviacijos veiklą, teikiančią didelę paramą pietų vietnamiečių daliniams.

Iki šiol turimomis žiniomis, komunistai jau užėmė apie 10 pietų vietnamiečių ginamų tos srities karių bazių ir sutvirtinimų, užberdami po 8,000 ir net daugiau artilerijos ir raketų stipraus pajėgumo sviedinių. Iš tų vietovių pietiečių daliniai.

Korespondentai iš Valstybės departamento praneša, kad šis komunistų puolimas ten yra laikomas vieša Šiaurės Vietnamo invazija į Pietų Vietnamą, kuria yra sulaužyta Genevos sutartis, susitarimas dėl S. Vietnamo bombardavimo sustabdymo ir visų kitų susitarimų.

Bolivija veja laukan sovietų diplomatus

Kažkodėl Sovietų Sąjungai mažoje Bolivijos valstybėje prireikė laikyti didžiulį pasiuntinybės personalą. Tai sukėlė Bolivijos vyriausybės tam tikro rūpesčio, ir ji paprašė net 119 pasiuntinybės tarnautojų išvažiuoti namo. Sovietų atsakymas, žinoma, dėl to protestuoja.

Chicagoje balandžio 1 d. buvo didelė lietuvių protesto demonstracija dėl religijos persekiojimo Lietuvoje. Ta proga amerikiečių spauda plačiai paminėjo ir 17,000 lietuvių peticiją J.T.

Chicagoje susirgo buvęs Altos reikalų vedėjas Jonas Talalas. Linkime greičiau pasveikti.

Orlando, Fla., karinis B-52 lėktuvas nukrito į gyvenamąjį rajoną. Žuvo 7..

Jau seniai lauktas ar spėjamas pasitraukė, arba net ir panikoje pabėgo, susimaišę su bėgančių civilinių gyventojų srove. O iš provincijos sostinės Quang Tri į pietus bėga daugiau nei 20,000 civilinių žmonių, palikę visą savo turtą, tik gelbėdami nuo komunistų savo gyvybę.

Turimos informacijos leidžia konstatuoti, kad per demilitarizuotą zoną įsiveržė apie 40,000 komunistų armijos, kurios tikslas paimti jau minėtą šiaurinės provincijos sostinę. Kitas puolimas vystosi prie Cambodijos sienos ir šiaurės vakarus nuo Saigono. Laukiama, kad komunistų akcija žymiai sustiprės ir Pietų Vietnamo pačioje pietinėje dalyje — Mekong Deltoje.

Jau dabar aišku, kad ši ofensyva remiama naujais sovietinės gamybos ginklais ir yra rūpestingai paruošta.

Jos tikslas pakirsti pietų vietnamiečių moralę, įrodyti, kad jie vieni be amerikiečių pagalbos, nevajęs prieš komunistus gintis.

Jeigu komunistų puolimas pavyks, tai šis faktas gerokai palies ir prez. Nixono perspikimo galimybę, nes jis tvirtino, kad vietnamizacijos procesas vyksta sekmingai ir patys vietnamiečiai sugebėsį savo laisvę apginti.

I kokio masto įvykius šis komunistų puolimas išsivystys ir kuo jis baigsis, tuo tarpu neįmanoma pasakyti. Oro sąlygom pagerėjus, pietų vietnamiečių daliniams stiprią paramą pradėjo teikti amerikiečių aviacija ir laivyno artilerija. Tai gali gerokai pakreipti ar kiek sulėtinti įvykių eigą. Bet P. Vietnamo esantieji amerikiečių žemės daliniai aktyviai ir karo veiksmus jau nesikiša, nes bet koks amerikiečių aukų padidėjimas, tuoj atsiliepiant krašto viduje ir duotų naujų argumentų Nixono politiniam priešam. Amerikiečių kariuonė pajėgų Pietų Vietname vadus gen. Abrams tiesiai pareiškė: "Mes darysime visa, kas tik reikalinga, kad mūsų žmonės būtų apsaugoti ir jų nuostoliai būtų kuo mažesni. Jei to situacija reikalauja, mes savo žmones avakuosime."

Spėjama, kad šis komunistų puolimas gali tęstis apie 30 dienų.

Kentėjimų šauksmas į kurčias pasaulio ausis

KALINIAI IR 17.000 KITŲ LIETUVIŲ ŠAUKIASI LAISVOJO PASAULIO PAGALBOS. O KOKS MŪSŲ ATSAKYMAS?

Prezidentas Nixonas palyginamai neužilgo — gegužės mėnesį — išlips iš savo prabangaus lėktuvo Maskvos aerodrome. Neabejotinai ten bus iškilmingai sutiktas pačių aukščiausiųjų Sovietų S-gos valdžios ir partijos pareigūnų. Neabejotinai ten bus sakomos ir atsakomos pagrazintų žodžių diplomatinės sveikinimosi kalbos.

Ir neabejotinai iš nepermatomų tolių atpūs vėjas kažkokį gailų disonansinį šauksmą, kurį greitai nustelbs tas pats vienas orkestras, grojantis komunistinį ir demokratinį himną...

Neabejotinai vėliau prie puošnaus stalo bus keičiamasi komplimentais, gūriama sovietų materialinė ir kultūrinė pažanga, taikos meilė, koegzistencijos troškimas.

Ir vėl gal tarsi iš požemio suaidės prezidento ausyse anas nemaloniai nutekantis balsas, kurį vėl greitai nustelbs šampano taurių skambėjimas ir svečių juokas.

Kieno gi tas per plačiąją erdvę atklydęs balsas, kurį ir mes, savo rezidencijose išgirdę, kartais krūptelėjame?

Na, kad nereikėtų per ilgai aiškinti, šį kartą paskaitykime tik sovietų pagrindinės "Einamųjų įvykių kronikos" sausio 5 d. laidą. Pradžiai bent tas vietas, kur minimi ir mūsų tautiečiai. O štai, kas ten sakoma:

Mordovijos stovyklos 9 politiniai kaliniai, jų tarpe I. Šilinskas, S. Kudirka ir J. Jastrauškas (gal Astrauškas) 1971 m. gruodžio mėnesį kreipėsi į Tarptautinį Raudonąjį Kryžių, norėdami "atkreipti žymiausias tarptautinės organizacijos dėmesį į savo labai sunkią padėtį ir prašyti paramos išsivaduoti ir saugavimui ir metodiškai vykdomos fizinės, psichinės ir moralinės priespaudos".

Savo rašte tie politiniai kaliniai pavaizduoja nežmonišką vergų stovyklos gyvenimo sąlygas ir duoda pavyzdžių, kaip sunkiai yra būdžiami tie, kurie tvirtai laikosi savo principų, kovoją už žmogaus vertę ir jo dvasios laisvę. Ten minima, ir kaip pamišęs Lankauckas nusižudė, kaip sargybinis nušovė pamišusį B. Žitkavičių ir kt. O savo raštą minėti kaliniai baigia šitaip:

"Mes prašome pagalbos, prašome paskelbti šią atsisaukimą pasaulio visuomenei!"

Deja, iki šiol mes dar negirdėjome veiksmingo tos "pasaulio visuomenės" ir Raudonojo Kryžiaus reagavimo. O štai ir vėl tas gūdušis prispaustųjų balsas:

Tai aštuonių tos pačios stovyklos politinių kalinių laiškas Sovietų S-gos Aukščiausiajai Tarybai ir Jungtinių Tautų Žmogaus Teisių Komisiškai, po kuriuo yra ir **Simo Kudirkos** parašas. Jame vėl aprašoma, kokią neteisėną tenka kęsti kaliniams, jų šeimoms ir daugybei panašaus likimo sovietinių piliečių. Jame reikalaujama, kad sovietų valdžia laikytųsi tarptautinių ir sovietinių įstatymų, kad liautųsi persekiojus asmenis už savų įsitikinimų skelbimą, kad sustabdytų baudimą už tautinio apsisprendimo idėjas. Žmogaus Teisių Komitetas prašomas pasiųsti į sovietų koncentracijos stovyklas ir kalėjimus tarptautinę komisiją, kuri ištirtų padėtį, pareikalautų paleisti psichiniai ne sveikus, moteris su mažais vaikais, sustabdyti giminių ir draugų bei pažįstamų persekiojimą.

"Savo reikalavimams paremti mes naudojamesi vienu tikrai mums priklausančia teise — badauti ir tą badavimą skelbiame gruodžio 8 ir 10 dienomis", rašo tie 8 politiniai kaliniai.

Deja, mes taip pat iki šiol negirdėjome, kad bent vienas ano J. T. Žmogaus Teisių Komiteto narys būtų Mordovijos stovyklą ar kurį sovietinį kalėjimą aplankęs.

O štai jau pačiom paskutinėm dienom per Associated Press agentūrą į Vakarus atskridęs tiesiog ištisos masės prispaustųjų šauksmas. Tiesiai iš mūsų Lietuvos skaudus skundo aimana:

17.000 lietuvių katalikų memorandumu kreipiasi į Jungtinių Tautų generalinį sekretorių Kurt Waldheim, prašydami tą raštą persiųsti ir sovietų komunistų partijos vadui L. Brežnevui, kuris jau į tris tokius raštus su 4.534 parašais nieko neatsakė. Ir šita 17.000 skundžiasi, kad kaliniai kunigai už religijos mokymą, kad partija kontroliuoja kunigų seminariją, kad vaikai prievarta mokomi ateizmo, kad verčiami rašyti ir kalbėti prieš savo sąžinę, kad tikintieji šalinami iš darbo ar darbe diskriminuojami. Septyniolika tūkstančių parašų žmonių, neabejotinai

rizikuojančių susilaukti kietų represijų! Bet mes negirdėjome, ar ponas Waldheim dėl to nors sunkiai atsidūsėjo, nekaltant jau apie Brežnevą.

Šiandien tenorėtume tik paklausti, ar JAV atstovas Tarptautiniame Raudonajame Kryžiuje irgi bijo paskaityti minėtų kalinių prašymą ir bent prasižioti?

Ar JAV ambasadorius Jungtinėse Tautose tary pat bijo išgirsti net 17.000 žmonių skundą, kaip jis bijo tame forume dažniau priminti ir Pabaltijo okupaciją?

O gal ir pats prezidentas Nixonas bijo savo sovietinio kolegos?

Tada bent mes turėtume nebijoti iškelti juodas vėliavas prieš apkurtusią pasaulio sąžinę. O mūsų vyskupai ir prelatai 17.000 tikinčiųjų skundui paremti turėtų viešai aikštėje klūpoti 24 valandas.

Deja, ir mums — nepatogu, nėra laiko, šalta, lyja... Be to, mes — "jau vaduojame Lietuvą"...

Skylėti mokesčių įstatymai

B. KLOVAS

Kiekvieno krašto mokesčių sistema parodo, kokia yra to krašto politinė sistema ir koks sluoksnis ar klasė yra prie valdžios.

JAV-se didžiausias ir garsiausias mokestis yra pajamų mokestis. Gerai tvarkantis, to mokesčio pagalba galima geriausiai paskirstyti mokestinę našta pajėgiausiems krašto sluoksniams. Demokratinėje valstybėje reikėtų laukti, kad tas mokestis būtų demokratiškiausias išdėstytas, neapsunkinant tų, kurie yra mažiausiai pajėgūs jį mokėti, ir didesnė našta galima uždėti tiems, kurie yra pajėgesni prisidėti prie krašto gerovės kėlimo ir kuriems kraštas suteikė daugiausiai galimybių būti pajėgiems.

JAV-se tas mokestis nėra jau taip senas: tikrai nuo 1913 metų, kai įsigaliojo šešioktis konstitucijos papildymas.

Prieš tai federalinė valdžia turėjo gyventi iš maitų ir akcyzų mokesčių, dedamų ant svaigųjų gėrimų ir tabako. Muitai ir akcyzai slėgė mažiausiai pajėgius sluoksnius, o didieji visai nenorėjo mokėti jokių mokesčių ir rūpinosi tik aukščiausiais maitais ir akcyzais.

Iš esmės mokestinė srity nuo tų gerųjų 1913 metų nieko nepasikeitė. Tas pajamų mokestis, kurio valstybė surenka iš asmenų ir bendrovių apie 100 bilijonų dolerių, tepadengia tik karštas išlaidas ir procentus už valstybės skolą. Ir valstybė vėl yra verčiama gyventi ir gyventi iš maitų, akcyzų ir valstybinės skolos, spausdindama daugiau pinigų dengti kitiems būtiniejiems valstybės reikalams.

Kai pajamų mokesčio šalininkai laimėjo, iš karto ir turtieji turėjo prisidėti prie krašto gerovės kėlimo. Bet tai buvo neilgai. Kilo karas, sekė visokie mokesčių įstatymų papildymai. Kaip turtieji nenorėjo pirmiau mokesčių mokėti, taip ir dabar jie yra savo nusistatymo nepakeitę. Neveltui jie visai ir nesirūpino tą mokestį įvesti, nes tikėjosi, kad tas konstitucijos papildymas kur nors užklius ir visai nepraeis.

Įvedus tą mokestį, jie ne nusiminę, beviltiškai nenu-

leido rankų, bet tuoj susirado būdų pridaryti tame įstatyme vadinamųjų skylių — kaip mokesčių išvengtį ir dar visai veltui gyventi kitų mokamų mokesčių parama. Dauguma tų skylių yra visai "demokratinės", kuriomis gali visi naudotis, kurie turi ar sugeba turėti dideles pajamas ar geresnius ryšius su valdžios departamentais.

Kada tik kongresas svarstė mokesčių įstatymo papildymus ar pakeitimus, tai net ir turtieji reikėdavo, kad reikėtų tas skyles uždaryti, nes visi turį prisidėti prie valstybės gerovės kėlimo, ir reikėjo turtiesiems apkrauti mokesčiais. Bet išleidžiamas įstatymas, kuriame tų skylių yra dar daugiau, kaip buvo prieš papildymus ar pakeitimus.

Mes dabar turime senatvės socialinį draudimą (pensijas) ir nedarbingumo pašalpas. Bet tai patys dirbantieji ir susimoka beveik viską, nes imonininkai gali savo dalį nurašyti iš laisdas nuo mokesčių, o dirbantysis to negali padaryti. To mokesčio kasmet palieka apie 3 bilijonai dol. pertekliaus.

Tame fonde turėtų būti apie 34 bilijonai dolerių visokiems netikėtumams. Bet, deja, kongresas, kuris yra to fondo globėjas, visą tą perteklių investavo į valstybės skolą, ir iš to fondo nėra ko mokėti, kai pats valstybės biudžetas yra skylyje. Todėl, kai kongresas ir vyriausybė yra verčiami gyventi būtinybės padidinti pensijas ir pašalpas, infliacijai praryjant pensininkų pajamas, tai vyriausybė siūlo ir kongresas didina socialinio draudimo mokesčius ar net kartu su tuo kelia apmokestinamą sumą.

Visos tos depresijos ir infliacijos spaudžia darbininkus, kaip spaudė seniau. Darbininkai ir šandien neturi jokio balso administracijoje ar kongrese, kur visai nėra jokių darbininkų atstovų, kurie žinotų ir gintų, kas darbininkui yra reikalinga jo būklei pagerinti. Pagal administracijos ir kongreso filosofiją, duoti neturtingam federalinę pagalbą kenkia neturtingojo charakteriui, bet toli federalinė pagalba nepakenkia turtingojo charakteriui.

1968 metais 381 turtingiausių JAV-se asmenų nemokėjo nei vieno cento mokesčių. Tikras atvejis, kur žmogus turėjo vieną milijoną dolerių pajamų ir tesumokėjo tik 400 dolerių

mokesčių. Buvo tam asmeniui siūloma, kad jis primokėtų 380.000 dolerių, bet tas vargšas turtois tokiems "blogiems" patarimams liko kurčias. Vidutinis darbininkas dirba 134 dienas per metus, kad sumokėtų mokesčius.

JAV-bės yra turtingas kraštas. Ir yra iš ko išspausdinti. Toji infliacija yra sustabdoma ir turi būti sustabdyta. Tik reikia uždaryti visas mokestines skyles tiems, kurie gali, bet nenori mokėti mokesčių. Visi biudžetai gali būti geriausiai subalansuoti.

Mes turime įvairių ekonominių galimybių spresti šio krašto finansinei padėčiai:

1. mes galime sumažinti karo biudžetą; bet tai šiuo laiku neįmanoma padaryti, kai jis yra dar didinamas;

2. galima spausdinti pinigų, kaip kad yra spausdinami, bet tam yra riba: pinigų spausdinimas gali pasidaryti brangesnis, kaip pats pinigų;

3. galima paskelbti valstybinį bankrotą, bet tai būtų demokratinės respublikos savijudybė; to nepageidautų net priešai;

4. galima padidinti mokesčius ar įvesti dar naujus; 5. uždaryti visas mokestines skyles, kad visi prisidėtų pagal savo ekonominį pajėgumą prie krašto gerovės atstatymo.

Ekonominiais valstybės reikalais turi rūpintis ekonomistai, o ne visokie plauko psichologai, kurie ramina žmones, kad viskas bus gerai.

Ir šiemet bus kova dėl tų mokesčių ir mokestinių skylių uždarymo, kaip tai atrodė iš kongreso atstovų kalbų. Idomu tą visą istoriją sekti. Bet tik uždarius pačias didžiausias skyles, valstybė galės dar gauti bilijonus dolerių, visai neliesdama tų, kurie ir dabar sąžiningai mokesčius moka.

MONTREAL, QUE.

Ar "Neprikl. Lietuvos" redaktorius pasikeitė?

Praeitame numery, pasirašė "Naujienuis", pranešė, kad "Nepriklausomos Lietuvos" leidėjai pareiškė redaktoriui Romui Maziliauskui nepasitikejimą ir kad šis įteikęs atsistatydinimo pareiškimą.

"Tėviskės Žiburiai" kovo 23 d. išspausdino R. Maziliausko pareiškimą "N. L." leidėjams:

"Gerbiame, jį,

1. Šiuo vyriausią "Nepriklausomos Lietuvos" spausdintą bendrovės vadovybei — akcininkų susirinkimui — įteikiu savo atsistatydinimą iš einamų pareigų ir nuo 1972 m. kovo 25 d. nebebūsiu NLS bendrovės tarnautoju.

2. Jeigu naujai išrinktoji bendrovės valdyba rastų rei-

Ar LF milijonas tikrai eis Lietuvai atstatyti?

Gerbiama "Keleivio" redakcijai

Malonėkite savo redaguojamame laikraštyje atspausdinti šį mano atvirą laišką:

GERBIAMAM

ALFONSUI NAKUI

"Keleivio" Nr. 9 yra atspausdintas Jūsų parašytas: "LF milijoną baigtr iadep "LF milijoną baigtr pradepant". Straipsnis išsamiai Jūsų parašytas. Didelę naują ten įrašė: "Lietuvai laisvę atgavus, pagrindinis kapitalas bus sunaudotas krašto atstatymo reikalui".

Būsiu Tamstai labai dėkingas, jei per "Keleivį" nurodysite šaltinį ano Jūsų teigimo.

Reiškiu pagarbą —

Alfonsas Burneika
New Britain, Conn.

ATSAKYMAS

ALFONSUI BURNEIKAI

Prisipažįstu, kad žodžiais "Lietuvai laisvę atgavus, pagrindinis kapitalas bus sunaudotas krašto atstatymo reikalams" tikrai parašiau "didelę naują". Tai nebuvo kurio dokumento citata, o buvo tik prielaida. Šią prielaidą, jei ne visai tokioje formoje, tai labai panašioje, girdėjau kartojant daugelį kartų. Kad arti Lietuvos Fondo stovintieji panašiai galvoja, įsitikinau iš gerb. A. Burneikos laiško turinį sužinojęs. Norėdamas p. Burneikai duoti kuo tikslesnį atsakymą, pašaukiau telefonu vieną LF tarybos narį, kuris "Keleivio" neskaityo ir apie mano straipsnį nieko nežinojo. Aš jį paklausiau:

"Ką LF vadovybė padarys su tuo milijonu, kai Lietuva atgaus laisvę?"

O jis:

"Lietuvai išlaisvinus, tikriausia, visko trūks nukumintinto švietimo reika-

kalo man pasiūlyti ir ateityje redaguoti "Nepriklausomą Lietuvą", visuomet būsiu pasirengęs tartis dėl tokio pasiūlymo priėmimo.

3. Randu reikalo atkreipti dėmesį, kad laikraščiai linkiu tik gero, nuosirdžiai trokštu, kad jis stiprėtų ir tobulėtų. Kokie mano ateities santykiai su laikraščio leidėjais bebūtų — tarnautojo ar skaitytojo — niekuomet nenorėsiu lietuviškam laikraščiui pakenkti.

4. Jeigu naujoji bendrovės valdyba to pageidautų, esu pasiryžęs dar kurį laiką laikraščio redakcijoje talkininkauti, kad pareigas galėčiau perduoti tvarkingai, nesutrukdant leidybos ir tęstinumo".

Šis laiškas rodo, kad tiltas dar visiškai nesugriautas ir abiem pusėm netrūkstant geros valios. R. Maziliauskas dar ir toliau galėtų sekmingai "N. Lietuvą" redaguoti. Manome, kad netrukus ta padėtis išaiškės.

lams. Manau, kad švietimui milijonas ir bus panaudotas... O gal ir kitiems kultūriniais reikalams, pareis nuo aplinkybių..."

Taigi, LF tarybos narys nespėjo, kur bus tas eventualus milijonas pastumtas, kai Lietuva taps laisva, jis tik spėjo, kokiems tikslams Lietuvoje jis bus panaudotas. Bet kai jau su LF tarybos nariu pradėjome skaityti LF įstatus, tai, deja, jokio paragrafo apie milijono atidavimą laisvai Lietuvai neradome.

Esu p. A. Burneikai dėkingas, kad į mano be rezervų paskelbtą prielaidą jis atsiliepė. Tikiuosi, kad LF įstatų keičiant, visų kartojama prielaida, jog pagrindinis kapitalas LF likvidacijos atveju eis į nepriklausomą Lietuvą, bus aiškiai išdėstyta dabartinio LF įstatų 35-to paragrafo sąskaiton. O kartu p. A. Burneiką ir kitus, mano kategoriško teigimo suklaidintus, atsiprašau. Cituota sakinių dalį turėjau užbaigti maždaug šitaip:

"Lietuvai laisvę atgavus, pagrindinis kapitalas greičiausia (kitaip: "tur būt", arba "gal būt") bus sunaudotas krašto atstatymo reikalams". Tuomet tikrai būčiau apsidraudęs nuo itarimo, jog skelbiu kažkokią "didelę naują".

Alfonsas Nakas

DALYVAUKIME BALŲ KONFERENCIJOJE!

Kelkime balsą už Lietuvos laisvės reikalą prieš

Maskvos konferenciją

Dar nevėlu registruotis ir vykti į Antrąją Baltų konferenciją balandžio 15-16 d. Washingtone.

Pietums (\$6.00) bei banketui (\$8.00) reikia užsiregistruoti ir sumokėti iki balandžio 10 d. adresu: Prof. T. Smits, 2811 Crest Ave., Cheverly, Md. 20785.

Kalbės žymūs amerikiečiai, lietuviai, latviai ir estų politikos bei informacijos žinovai, ir bus priimtos svarbios rezoliucijos. Pagrindiniai lietuviai paskaitininkai bus dr. Jakūbas Stukas, dr. Povilas Maziška, dr. Jonas Balys, Vilijus Bražėnas, Gintaras Karosas. Sesijų moderatoriai ir panelistai bus kun. Kazimieras Pugevičius, dr. Jonas Genys, Antanas Dambriūnas, Algis Pautienis, Jack Burgess (trečiosios kartos lietuvis). Banketo metu kalbės dr. Kazys Bobelis. Iš viso bus 15 trumpų paskaitų.

Antrą dieną bus vienas diskusijos, kaip išplėsti ir pagerinti informaciją apie Baltijos kraštų padėtį.

Konferencija bus Sheraton Inn, Washington, Northeast, 8500 Annapolis Rd., New Carrollton, Md. 20784.

Taip informuoja konferencijos rengėjai.

KAS SKAITO RAS,
TAS DUONOS NEPRAS.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPRICKIA.

DETROITO NAUJIENOS

Petro Vaičiūno kūrybos spektaklis

Dramos sambūris Alka kartu su SLA 352 kuopa kovo 19 d. Lietuvių namuose surengė poeto ir dramaturgo Petro Vaičiūno kūrybos spektaklį. Po vieną P. Vaičiūno poezijos kūrinį padeklamavo Rasa Žemaitytė, Birutė Januškaitė ir Algirdas Pesys. Visi trys deklamuotojai pasirodė labai gerai. Ypač malonu buvo girdėti abi jaunas, vieną Detroito, kitą Windsore (Kanadoje) gimusias mergaites. Gaila, kad tik trys P. Vaičiūno eilėraščiai tebuvo paruošti ir jų deklamavimas teuztruko vos 3 minutes.

Daugiau kaip pusantros valandos buvo vaidinami P. Vaičiūno scenos veikaliai. Matėme po ilgesnį ištrauką iš pjesės "Tėviškės pastogės", iš pjesės "Aukso žaismas" ir iš komedijos "Prisikėlimas".

Dvi skirtingas roles (dvijuose veikaluose) atlikęs Karolis Balys dar kartą įrodė, kad jam nėra jokio neįkandamo vaidmens. Nors gerai vaidino ir beveik visi kiti aktoriai, bet spektakliui pasibaigus ir kavą girkanojant, K. Balio vardas buvo visų lūpose. Kai aš noriu K. Balį trumpai aptarti, tai sakau, kad jis yra Detroito Henrikas Kačinskis... Kiti aktoriai buvo: Danutė Janienė, Vytautas Ogilvis, Algirdas Pesys, Henrikas Dūda, Elenė Zubrickienė, Algirdas Augūnas, Rita Garlauskaitė, Rita Skrebutėnaitė, na, ir pats Alkos sambūrio vadovas, visų Alkos statomų veikalių režisierius Justas Pusedėsis. Pranešėjų, tiksliau kiekvieno veikalo (prieš vaidinimą) aptarėjų buvo Kazimieras Gričius. Scenovaizdis (taupus, bet pakankamas ir įdomus) — V. Ogilvio, o apšvietimas — Algirdo Pleckaičio.

Regis, prieš trejetą metų J. Pusedėsiui Alka buvo suarušusi Antano Skėmos kūrybos spektaklį, o prieš metus — Kazio Binkio. Pirma, bene pats geriausias (nes J. Pusedėsiui jame talkino Dalia Juknevičiūtė), praėjo beveik be publikos. Antrajame publikos truputį buvo, bet nedaug. Čia aprašomame spektaklyje, nežinau, dėl kokio stebuklo, ir salė, ir balkonas buvo pilnutėliai. Užtat nereikėjo nė vėluoti, o ir vaidinant visą nuotaiką buvo nepaprastai gera. Kadangi visi bilietai buvo išparduoti, jų net pritrūko, tai yra manančių, jog šis spektaklis reikia kartoti. Kiti siūlo pagastoliuoti po aplinkinius miestus, ir tai, man, būtų geriausia.

Regis, prieš trejetą metų J. Pusedėsiui Alka buvo suarušusi Antano Skėmos kūrybos spektaklį, o prieš metus — Kazio Binkio. Pirma, bene pats geriausias (nes J. Pusedėsiui jame talkino Dalia Juknevičiūtė), praėjo beveik be publikos. Antrajame publikos truputį buvo, bet nedaug. Čia aprašomame spektaklyje, nežinau, dėl kokio stebuklo, ir salė, ir balkonas buvo pilnutėliai. Užtat nereikėjo nė vėluoti, o ir vaidinant visą nuotaiką buvo nepaprastai gera. Kadangi visi bilietai buvo išparduoti, jų net pritrūko, tai yra manančių, jog šis spektaklis reikia kartoti. Kiti siūlo pagastoliuoti po aplinkinius miestus, ir tai, man, būtų geriausia.

Išrinkti atstovai į Jaunimo kongresą

Antrajam Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongresui artėjant (jis įvyks liepos pradžioje Chicagoje), tinkamų atstovų į tą kongresą pasiuntimas yra didelis dalykas. LB Detroito apylinkės valdyba šio darbo ėmėsi visu

rimtumu. Sužinojus, kiek atstovų iš Detroito apylinkės rinkti leidžiama, buvo paskelbta kandidatų nominavimo tvarka ir laikas, o, nomenavimą baigus, užvienos savaitės — rinkimai. Nominavimas užbaigtas kovo 12 d., ir buvo patvirtinti 9 kandidatai: Rita Garlauskaitė, Linas Mikulionis, Jonas Nakas, Viktoras Nakas, Antanas Paškus, Robertas Selenis, Albertas Skrebutėnas, Aida Smalinskaitė ir Irena Sventickaitė.

Rinkimai įvyko kovo 19 d. Lietuvių namuose nuo 12 val. vidurdienio iki 3 val. popiet. Nors balsuoti galėjo visas jaunimas tarp 16-ko ir 30-ties metų amžiaus, bet balsavimų teisę tepasinaudojo tik vadinamieji "tyneidžeriai", nes iš 54 balsavusių 43 buvo tarp 16 ir 19 metų amžiaus. Gal dėl to, kad reikia pateisinti tuos, kad ir renkami buvo 18-20 metų amžiaus, išskyrus vieną, bebaigiantį 22-ruosius. Balsavimai buvo slapti ir LB apylinkės valdybos narių prižiūrimi. Išrinkti šie penki atstovai: R. Selenis, A. Paškus, A. Skrebutėnas, I. Sventickaitė ir J. Nakas. L. Mikulionis liko oficialiu kandidatu.

Prieš šią korespondenciją rašydamas girdėjau, kad bus renkama ar deleguojama ir daugiau atstovų tiesiai iš jaunimo organizacijų.

Ir pas mus Grandinėle

Liudo Sagio labai sėkmingai per 19 metų vadovaujama tautinių šokių grupė Grandinėle, ilgainiui išvirtusi lyg į mūsų tautinį baletą, po nepaprastai patrauklių dviejų spektaklių Chicagoje balandžio 9 d. atvažiuoja pašokti ir Detroito lietuviams.

Grandinėlės spektaklis įvyks Crestwood High School auditorijoje, 1501 N. Beech Daly Road, Dearborn Hts., Mich. Pradės 3 val. po pietų. Grandinėlės pakvietimu pasirūpinę šauliai prašo, kad publika nevēluotų, nes programa prasidės punktualiai. Ypač turi atkreipti dėmesį tie, kurie iš anksto neįsigijo bilietų.

Užpėnai Grandinėle lietuvių vardą garsina Pietų Amerikoje. Šią vasarą yra numatiusi gastroliuoti keliose Europos valstybėse.

Tautinės Sandaros 29-tos kuopos veikla

Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros 29-tos kuopos metinio susirinkimo metu, kovo 5 d., išrinkta nauja valdyba: pirm. Antanas Norus-Naruševičius, vicepirm. Juozas Tamošiūnas, organizatorius Feliksas Motuzas, išd. dr. Kazys Karvelis, protokol. įsėkr. Antanas Sukauskas. Artimiausiu metu nutarta surengti meno parodą, o vėliau — išvažiavimą į gamtą. Atstovais į Dlocą išrinkti dr. K. Karvelis ir A. Norus, o į Sandaros seimą Miami, Floridoje (birželio 26-30 dienų)

mis) — A. Norus ir A. Sukauskas.

Ruošiasi Tautinių šokių šventei

Dvidešimt trečius metus gyvuojanti, paskutiniu metu didėję tautinių šokių ansamblis išaugusi, Detroito Šilainė visu rimtumu rengiasi dalyvauti Ketvirtosios Pasaulio Lietuvių Tautinių šokių šventėje. O šventė, kaip žinome, jau nebe už kalnų, nes įvyks liepos 2 d. Chicago Tarptautiniame amfiteatre.

Šilainė, perskirta į jaunesniųjų ir vyresniųjų šokėjų grupes, repetuoja kiekvieną savaitę. Be to, kuo ne kas mėnesį, o kartais ir dažniau kviečiami šokti savai publikai ir amerikiečiams, niekada neatsisako. Todėl Šilainės šokėjų kojelės niekada nesustingsta, tartum kokių balerinų. Netenka abejoti, jog Šilainė Tautinių šokių šventėje bus elitine grupe ir publika ją pastebės, kaip ir ankstesnėse šventėse pastebėjo.

Apie Ketvirtąją Tautinių šokių šventę aplamai čia bandysiu parašyti po kelių savaitių.

Alfonas Nakas

ST. PETERSBURG, FLA.

'Lietuvių poezija 1945-1971' Lietuvių klube

1972 m. kovo 26 d. St. Petersburgo Lietuvių klube buvo pristatyta K. Bradūno redaguota "Lietuvių poezija" III dalis. Renginio iniciatorė buvo K. Kebliškienė, čia išplatinti apie 20 egzempliorių minėtos knygos.

Programą pradėjo L. Ugianskis, pakviesdamas vadovauti buv. ilgametį klubo pirmininką Albina Karnių. Šis pabrėžė kultūrinės kūrybos reikšmę tautos gyvenime ir visą programą pravedė pakiliai, nuotaikingai. Galėjai jausti, kad A. Kernius, ilgai, apie 7 metus, klubui vadovaujamas, gerokai į pripratusinę kultūros dalykuose.

Apie "Lietuvių poeziją" kalbėjo V. Kulbokas, pradedamas nuo liaudies dainos, paaškindamas poeto prigimtį ir didžiulę poezijos reikšmę. Iš didžiojo lyrikos aruodo Kulbokas dėl laiko stokos tegalėjo sustoti tik prie J. Baltušaičio, F. Kiršos, St. Santvaro, J. Aisčio, B. Brazdžionio, H. Raulausko, Ant. Gustaičio, K. Bradūno, A. Nykos-Niliūno, H. Nagio ir Vl. Šlaito bei jaunųjų atstovės V. Bagotaitės. Knygos aptarimą baigė, kviesdamas nepalikti "rašytojo be skaitytojo".

Labai margam klausytojų būriui nelengva pataikyti — nuo mažamokslio iki akademiško! Bet susidomėjimas pranešimu buvo didelis. Sako, prieš keletą metų būdavo — kultūrinių dalykų nė nerodyk. Ka reikšia kultūringi vadovai!

Eilėraščių iš minimos knygos deklamavo: Laima Ja-

KAS GIRDĖTI NEW YORKE

Altos reikalai

Kovo 24 d. buvo Altos vadovybės posėdis, kuriame pasidalinta Vasario 16-sios minėjimo įspūdziais. Visu ruomone, atsilankiusių buvo mažiau, negu kitais metais. Sakoma, dėl blogo oro. Mat, lvg tyčia tai buvo šalta po liūtės diena, todėl buvo slidu eiti ir važiuoti.

Apgailėstauta, kad jaunimo beveik nebuvo, nors šie metai skirti jaunimui, šaukiamas Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongresas ir jam renkamos aukos, o jaunimas veik iš vietos nepajudėjo.

Zinoma, dėl jaunimo nesilankymo į Vasario 16 minėjimą galime vesti kaltę nepalankiam orui ir tą jaunimui teisingai, bet verta prisiminti, kad Lietuvos savariai ir partizanai ir kieta žiemės kovoje dėl Lietuvos laisvės ginklu iš rankų nepalaido dėl šalčio ar kitų nepatogumų.

Alta iš minėjimo pajamų turėjo \$1.700. Altos centrui pasiūsta \$1.500.

Altos vadovybei pertvarkyti, apyskaitiniam pranešimui išlaikyti ir kitiems reikalams aptarti gegužės pabaigoje bus suauktas New Yorko lietuvių sambūrių atstovų susirinkimas. Čia tokių sambūrių yra per 30, kurie gali ir turėtų dalyvauti.

Tikėjime, kad gegužės gale šalčio nebebus, todėl ir susirinkima gal atsilankys gausesnis atstovų būrys...

Steigiamas kultūros klubas

Lietuvių Bendruomenės apygardos valdyba sumanė įsteigti Lietuvių Kultūros klubą, panašų į jau seniai veikiantį Bostone. Vieta jo susirinkimams yra numatyta Kultūros židinio patalpose.

Margučių parodėlė

Balandžio 8 d. Bručo salėje, 86-16 Jamaica Ave., bus margučių parodėlė ir kartu Lietuvių Darbininkų d-jos 40 metų sukakties minėjimas. Laukiama atsilankant ir SLA vadovybės narių.

Pakviesias Aidų choras

Maironio lituanistinės mokyklos tėvų komitetas pakvietė į Hamiltono mergaičių Aidų chorą, kuris čia dainuos balandžio 15 d. Jo

kušovenė — B. Brazdžionio "Valandas", Jonas Raulauskas — A. Gustaičio "Užrašą ant žinomo lietuvių kapo", Angelė Karnienė — F. Kiršos "Smūtelį" ir A. Kernius — H. Nagio "Žodį turgaus aikštėje". Visos deklamacijos praskambėjo labai pagaunamai, su giliu įsijautimu ir vidiniu dramatismu. Jautė deklamatorių neeilinius gabumus ir pasirušimą.

Maloniai nustebino, kad St. Petersburgo lietuviai pirmieji tą reikšmingą mūsų kultūros įvykį išgarsino. koncertas bus Aukštesniosios mokyklos salėje, 114 St., Richmord Hill, 7 val. vakare. Aidų chorui vadovauja solistas V. Verikaitis. Įėjimo auka — \$5, \$4 ir \$3.

Balandžio 16 d. chieagiške bus vaidinama Balio Sruogos komedija "Penkilapis Dobilėlis". Vaidins Hamiltono "Aukuras", kurį pakvietė New Jersey Lietuvių Bendruomenė.

Reikia manyti, kad į vaidinimą atsilankys ir nemaža New Yorko lietuvių.

J. Vlks.

WORCESTER, MASS.

Mirė V. Mitrikas

Kovo 25 d. šv. Jono kapinėse palaidotas vienas veiklių vietos lietuvių, 17 metų išbuvus SLA 57 kuopos pirmininkas, Sandaros 16 kuopos išdininkas ir nevienos kitos organizacijos vadovybės narys, Keleivio ir kitų laikraščių uolus skaitytojas Vincas Mitrikas. 79 metų amžiaus. Jo karstas skendėse gražioje gelio vainikuose, jį tarpe buvo SLA centro, Sandaros 7 kuopos ir kt.

Iš Vilniaus Aušros Vartų

bažnyčios ilga virtinė automobilių lydėjo velionį į amžinojo poilsio vietą. Laidotuvis dalyvavo ir SLA viceprezidentas Aleksandras Čaplikas.

Velionio podukra Lilijan ir Adomas Kudarauskai visus dalyvius pakvietė į Lietuvių klubą užkandžių.

Mielas Bičiuli, išsėkis ramiai šios šalies juodoje žemėje!

Yra ir daugiau mirusių

Kovo pradžioje mirė taip pat veiklus mūsų bendruomenės narys Kazys Palilūnas, palikęs liūdną šeimą, ir Ona Skendelytė, 61 metų amžiaus.

Nauja Sandaros valdyba

Sandaros 16 kuopos narių susirinkime kovo 26 d. išrinkta tokia kuopos valdyba: pirm. J. Stankevičius, vicepirm. Jonas Dvareckas, sekr. Vytautas Mačys, fin. sekr. J. Krasinskas, išd. Antanas Tamulevičius, išd. globėjai Julius Gaida ir Petras Kraumelis. Paskutinieji trys į šį kraštą atvyko po pirmojo pasaulinio karo.

Alta paskirta \$25.

J. Krasinskas

Italijos komunistų partija savo generaliniu sekretorium išrinko 49 metų Enrico Berlingueri. Jo pirmtakūnas 72 metų amžiaus Luigi Longo išrinktas garbės pirmininku (garbės pareigos).

KAS GIRDĖTI CHICAGOJE

Mirė dailininkas Z. Kolba

Po sunkios ir ilgios ligos kovo 26 d. mirė dailininkas, architektūros dekoratorius Zenonas Kolba. M. Čiurlionio galerijos steigėjas.

Velionis gimęs Sirvintuose 1909 m., daile studijavo Kaune ir Paryžiuje, jo kūrinių buvo rodomi daugelyje parodų Kaune, Paryžiuje, Vokietijoje, Brazilijoje ir S. Amerikoje.

Chicagoje jis suorganizavo Lietuvių menininkų klubą, pirmininkavo Amerikos Lietuvių Dailininkų sąjungai. Jis buvo vienas lietuvių tautos genocido parodos pradininkų ir jos vykdytojas.

Išliko liūdinti žmona ir duktė dailininkė Dalia.

LB Tarybos suvažiavimas

JAV LB Taryba posėdžiaus balandžio 28-30 dienomis Chicagoje. Sheraton viešbutyje (505 North Michigan Ave.). Tarp kitų klausimų darbotvarkėje yra ir įstatų pakeitimas.

Posėdžių dalyviai turės progos pamatviti ir K. V. Banaicio operą "Juratė ir Kasytis", kurios premjera bus balandžio 29 d. vakare Marrijos aukšt. mokyklos salėje.

Margučio 40 m. sukaktis

Antanas Vanagaitis Margučio radijo programas pradėjo 1932 m. balandžio 11 d. Tad dabar suka 40 m. nuo šios programos pirmojo lietuviško žodžio, ir tos sukakties puota bus balandžio 15 d. Beverly Country Club patalpose.

Šio renginio programoje bus Margučio radijo veteranų pagerbimas ir Gintarinio Margučio konkurso premijų įteikimas. Menine dalį atliks solistė Vida Vaitkutė, dabar gyvenanti Izraelyje. Bus vaišės, šokiai ir kt.

Margučio rengiamas sol. Vidos Vaitkutės platesnės apimties koncertas įvyks balandžio 16 d. Jaunimo Centre.

Solistė Vida Vaitkutė, 29 m. amžiaus, yra gimusi Kaune. Praėjusia vasara, ištekęs už svetimtaučio, persikėlė į Izraelį. Solistė Vida (mezzosopranas) dainuoja lietuvių, anglų, rusų, vokiečių, italų ir hebrajų kalbomis. Neseniai ji buvo iškviesta vienam koncertui Miami Beach, Fla. Klausėsi apie 1.700 žmonių. Ji turi kvietimų gastrolėms Vakarų Europoje, Pietų Amerikoje ir kitur.

Chicagoje gyvena Vidos Vaitkutės dėdė ir teta — Jonas ir Sofija Adomėnai.

Lietuvių Teisininkų d-jos Centro valdyba posėdžiavo Chicagoje. Posėdy dalyvavo A. Rudreckis, F. Gaudušas, M. Mackevičius, J. Talalas ir J. Vasaitis. Apie Lietuvos teismus išleidžiama metraštis nutarta papildyti naujais straipsniais.

Lietuvos Šaulių S-gos išnirijoje centro valdyba nu-

tarė paremti "Lietuvių Jaunimas" žurnalą ir tam reikalui paskyrė 1972 metams \$2.000. Tas žurnalas yra leidžiamas Pasaulio Lietuvių Jaunimo informacijos centro ir redaguojamas Gintaro Karoso su komisija Bostone, Mass.

Lietuvos Šaulių S-gos Vytauto Didžiojo šaulių kuopa Chicagoje yra viena iš didžiausių šios organizacijos kuopų. Paskutiniu metu ji surengė Vasario 16 minėjimą, Vlado Pūtvių pagerbimą ir vaidinimą. Kuopai vadovauja Vladas Išganaitis.

HARTFORD, CONN.

Ivairių tautų komitetas

Hartfordo LB apylinkė yra pakviesta įsijungti į specialų miesto komitetą — The Mayor's All American Council, kurį sudarys įvairios etninės ir rasinės grupės. Šio komiteto valdybos pirmininkas yra pats Hartfordo burmistras George Athanson. Komiteto valdyba sudarys atstovai, išrinkti iš kiekvienos grupės po vieną asmenį.

Tokio komiteto sudarymas yra įdomus reiškinys augančiam etninių grupių pripažinime.

UŽSAKYKITE TUOJ!

GERIAUSIA DOVANA

I LIETUVA!

SPECIALIOS RUBLIŲ

CERTIFIKATAI

INTERTRADE

EXPRESS CORP.

Jums pirmoji pasakė ir jūsų giminės patvirtino. Už juos jūsų giminės galėsi pirkti, ką tik nori, mokėdami tik mažą dalį tikrosios kainos, nes specialus rublis vertas 4 paprastų rublių ar netgi daugiau. Tai yra tas krautuveje už tą sumą galima pirkti prekių \$200, \$300 ar net daugiau vertės.

Pilnai garantuota ir

apdrausta.

Tik Intertrade Express

Corp. jums greičiausiai

patarnaus.

Certifikatai pristatomi

jūsų giminiui namus

maždaug per 3 savaites.

Už specialų rublį yra

inama \$2.35

Jokių primokėjimų!

Galite siųsti bet kokią

sumą.

Prašykite mūsų naujo

ilustruoto katalogo

UŽSAKYKITE DABAR

UŽSAKYKITE TIK PER

INTERTRADE

EXPRESS CORP.

125 East 23rd Street

Fifth Floor

New York, N.Y. 10010

Tel. 982-1530

LABAI SVARBU!

AUTOMOBILIAI

Tik trumpa laiką

Greitai pristatoma.

Beveik be kainos visi nauji

ZHIGULI VAZ 2101

Kaina — \$3.275.00

Prabangos modelis

MOSKVITCH 412 IE

Kaina — \$3.275.00

MOSKVITCH 408 IE

Kaina — \$3.009.50

ZAPOROZHETS ZAS966

Kaina — \$2.012.50

Išraiškos skaitis, todėl — n e l a n k i t e,

užsakykite tuojau.

BUTAI

Prašykite mūsų specialų

biuletenį.

Mes turime šito biznio

23 metų patirtį ir

tūkstančius patenkintų

užsakytojų.

Iš pavergtos Lietuvos

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

Išieivių veikla gudresnė

Net akademikas Vladas Niunka pripažino, kad išieivių antikomunizmas, iki šiol buvęs "šmeižikiškas", dabar virsts "intelektualiniu". Ešą, dabar pritraukiami mokslininkai, naudojamos statistikos. Dėl to esą reikalinga gili argumentuota priešų teiginių kritika.

Panašiai žurnale "Kommunistas" rašė istorijos mokslų kandidatas dr. A. Balseys.

Visuomenės mokslų srity dirbantiems lietuvių mokslininkams įjungti į tą kovą prieš Vakary skleidžiamą antikomunizmą, aiškinti ir demaskuoti "lietuviškajai nacionalistinei emigracijos veiklai" sukurtos net dvi organizacijos — Užsienio ideologinių srovių tyrinėjimo probleminė taryba (jos pirmininkas akad. V. Niunka) ir Probleminė grupė.

Taigi, atrodo, komunistai rimtai susirūpino išieivių poveikiu Lietuvos gyventojams. Ypač, kad toje intelektualinėje kritikoje antikomunistams pakanka tik gausiai turimus argumentus pateikti, o komunistams reikia juos dar ir "pasidaryti".

400.000 dainų užrašymų

Lietuvoje dirbą lietuvių kalbos ir literatūros instituto folkloristai, pasinaudodami lietuvių tautosakos rankraščiu, sudarė lietuvių liaudies dainų katalogą. Jis, pasak "Komj. Tiesą" (nr. 4, vasario 27), liudija, kokius poezijos turtus yra sukūrusi lietuvių tauta.

Katalogas apima apie 400.000 dainų užrašymų. Atsakoma į daugelį mokslininkų bei praktikų domiančių klausimų. Dabar jau nustatyta, kad, pvz., darbo dainų Lietuvoje sukūrta 904, rinkėjai yra užrašę daugiau nei 20.000 jų variantų ir 4026 melodijas. Kataloge užfiksuota daugiau nei 2500 vestuvių, daugiau nei 1000 meilės, apie 1000 karinių istorinių dainų su jų variantais.

Pasirodo, kad populiariausia lietuvių liaudies dainų vaizduoja tėvėniską praeitį, gėgė pavirtusią marte. Šios dainos ligi šiol užrašyta beveik 1500 variantų.

Išleistas katalogas, manoma, palengvins folkloristams parengti sistematinį liaudies dainų leidinį. Surinktų liaudies dainų ligi šiol paskelbta tik nedidelė dalis — apie 5 procentai.

Nauji daktarai

Fizikos ir matematikos instituto vyr. mokslinis bendradarbis Zenonas Rudzikas apgynė fizikos mokslo disertaciją. Jis yra jauniausias mokslo daktaras, dar tik 32 m. amžiaus.

Leonas Kadziulis, apgynęs disertaciją "Daugiametis žolių auginimo ir naudojimo pasarui pagrindai", gavo žemės ūkio mokslų daktaro laipsnį.

Mirė M. Poderis

Kovo 19 d. po ilgos ligos Vilniuje mirė 86 metų amžiaus Martynas Poderis, jaunose dienose dirbęs socialdemokratų eilėse, vėliau nuėjęs pas komunistus. Vėlonis buvo raižinių rinkėjas. Tą darbą dirbo Rygoje, Petrapilyje, Šiauliuose. Buvo apdovanotas Darbo Raudonosios Vėliavos ordinu ir medaliu.

Lietuvos miestai

Vilniuje lygiai prieš 100 metų gyveno 76.000 žmonių, o šiandien jame jau yra 400.000. Kaune pagal 1970 m. gyventojų surašymą buvo 305.100, Klaipėdoje — 140.000, Šiauliuose — 92.000, Panevėžyje — 73.000, Kapsuke (Marijampolėje) — 28.700, Alytuje — 27.900, Ukmergėje — 21.000, Telšiuose — 20.200.

Šiandien Šiauliai jau prašoko 100.000, neabejotina, kad ir kitų miestų gyventojų skaičius padidėjo.

Dabar Lietuvoje miestuose gyvena daugiau kaip pusė viso krašto gyventojų.

NUSIZĖMINIMO POLITIKA

Delta "Dirvoje" kovo 15 d. priminė, kad visiškai vietoje ir laiku ALTO vadovybė, pirm. dr. K. Bobelis ir vicepirm. K. Sidlauskas, apsilankę Valstybės departamente ir paprašę paaiškinimų, ką reiškia JAV vyriausybės atstovų vengimas minėti Baltijos kraštų okupaciją, tų valstybių suverenumo atstatymą, pasitenkinant tik miglotu "apsisprendimo teisės pripažinimu", rašo:

"Būdinga, kad šiuos klausimus JAV vyriausybė iš lietuvių pusės iškėlė ALTO atstovai. Tuo tarpu iš estų pusės juos aiškinosi Estijos diplomatinis atstovas. Taip ir turėtų būti. Mūsų diplomatai tegul necituoja poezijos savo viešose jautriose kalbose, bet daro diplomatinis demaršus ten, kur reikia. Bailumas ir nuolankumas dar niekam nepadėjo. Taiwanas nesilanksto ir aiškiai pareiškė savo protestą. Tuo būdu tikrai daugiau laisvės. Viešoji nuomonė yra kiniečių nacionalistų pusėje.

"Prez. Nixonas, nuvykęs į komunistinę Kiniją, nuvežė padėjęs ant lėkštės dovaną: nacionalistų valdomą Taiwaną. Už tai gavo tik Pekino komunistinių mandarinų šypsenas ir ryžių degtinės stiklėlį, ir nieko daugiau. Visados pralaimėjęs vyksta pas laimėjusį maldauti malonės. Komunistai gėrindiskumu nepasizymi. Ką gavo mūsų Bizauskas už pasidavimą Stalinui? Kaukazietiško vyno bonką ir kulką į pakaušį. Ką dabar Nixonas nuvežė dovanų į Maskvą? Tik Baltijos valstybių ar ir visos Rytų Europos okupacijos pripažinimą "visiems laikams"? O gal duos Maskvai laisvas rankas "susitvarkyti" ir dėl likusios dar laisvos Europos dalies?

Kovo 13 d. sukako 110 metų, kai gimė, o birželio 22 d. sukaks, kai mirė Vladimiras Zubovas, nors grafas ir rusų kilmės, bet nuo jaunų dienų susirijęs su atgimstančios Lietuvos veikėjais, nuosirdus demokratas, taurius saitus turėjęs su socialde mokrais, pavyzdingas žemės ūkininkas, iki mirties gausiai rėmęs visus lietuvių geros darbus. Nuotraukoje jis su savo artimaisiais giminingais, susirinkusiais paminėti jo 70 metų sukaktį. Ji da ryta sukaktuvininko Medemrodės dvaro kabinete. Vidury sukaktuvininkas, jo kairėje žmona Vera, mirusi ištremta į Sibirą, toliau sūnus Vladimiras, agronomijos daktaras, žymus visuomenininkas, miręs Lietuvoje 1959 m. vasario 4 d., jo žmona Ona, tebegyvenanti Lietuvoje, ir dukra Ona Erte lienė, taip pat Lietuvoje. Kairėje greta sukaktuvininko jo dukterė Aleksandra Fledžinskienė, žymi visuomenininkė, mirusi 1961 m. birželio 17 d. Skaudvilėje, sukaktuvininko brolio Dimitro dukterė Tatjana Ropienė, mirusi Lietuvoje, ir sukaktuvininko žentas Jonas Fledžinskas, žymus koo peratininkas, pavyzdingas žemės ūkio tvarkytojas, miręs 1965 m. kovo 2 d. Skaudvilėje.

Ko siekia Jaunimo kongresas?

Antrasis Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas jau ne už kalnų, bet daug kas nusiskundžia, kad mažai kalbama apie jo tikslą. Tuo reikalu "Drauge" kovo 18 d. sielojasi ir jaunosios kartos veikli narė Jūratė Jasaitytė. Ji rašo:

"Iki šiol II PLJK siekiami tikslai niekur tiksliai nebuvo paskelbti. Jeigu tai yra tikslai, tai visų pasaulio palengvintomis sąlygomis lietuvių jaunimo suvažiavimas, neturintis aiškaus apibrėžto tikslo, tai yra reikšmingas, kelias galvoseną, kad tik suvažiavimai ir pasilinksminimai išreikškiami lietuvių tautinė gyvastis išieivijoje.

"Is Kongreso reikalaujama daugiau. Pirmiausia turi būti nustatytas aiškus tikslas, ko kongresas siekia ir ką jis duos svetimuose kraštuose gyvenančiam lietuvių jaunimui.

"Tikslas turi būti labai aiškiai apibrėžtas: pavyzdžiui, kad ir toks: išryškinti lietuvių tautos padėtį amerikiečių ir kitų kraštų spaudoje. Arba: sutelkti visą pasaulio jaunimą, iškelti tautinės savigarbos ir tautinio įnašo reikalą į gyvenamąjį kraštą, to krašto spaudoje ir visuomenėje.

"Šiaurės Amerikoje vykstantis Jaunimo kongresas turi reikauti, kad JAV ir Kanados valdžios aiškiai pasakyktų, kad Sovietinės Rusijos okupuotoje Lietuvoje būtų įgyvendinta žmogaus teisių apsisprendimo laisvė, kurią Lietuviai tauta pareiškė 1918 metais vasario 16-ą, atstatant Lietuvos nepriklausomybę.

Vis dėl "įtampos sumažinimo" Amerikiečiai neturi stiprių nervų. Jeigu tik nusileisi, tai komunistai bemažant sukurs naujas "įtampas". Jau protestavo dėl laisvės bazes Graikijoje, netruks protestuoti ir dėl Guantanamo bazės Kuboje, ar net Floridoje. Tuo tarpu amerikiečiai dėl sovietų bazių Egipte nei mur-mur. Tai nėra užgauliojimai, bet labai realus susirūpinimas vykstančių faktų šviesoje.

"Kalbėti apie lietuviams padarytas skriaudas, nors dažnai sakoma, kad nepopuliari, bet yra būtina, nes apie žmogaus teises šiandien yra daugiau kalbama, užmirštant, kad labiausia žmogaus teisės yra paneigtos anoj pusėj geležinės uždangos."

Mūsų pastaba:

Sie gražūs ir patriotiniai Jūratės Jasaitytės samprotavimai drauge išryškina ir gana keistą situaciją, — tarytum į išgarsintą Jaunimo kongresą būtų pradedama kelti rankomis, žemę ir aukštyn kojomis, kol pusiaukelėje apsižiūrėjome, kad ne taip, kaip reikia, einame...

Atrodo, kad Jaunimo kongreso tikslai, uždaviniai ir jiems siekti būdai turėjo būti kongreso sumanytojų smulkiausiai ir plačiausiai išdiskutuoti ir sutarti dar prieš kongresą pradedant rengti. O kai tik tikslų išskoma beveik kongreso išakare, tai tik išryškina, kad kažkas bus įvykęs ar bevykęs kažkokią nudailintą nesąmonę. Tai beveik tas pat, kaip pasisamde sąle, išsireklamavę ir susisaukę publiką, pradėdume rūpintis, ką gi mes čia vaidinsim?

Dėl to ir jaunoji Jūratė Jasaitytė, paskubom ieškodama Jaunimo kongreso tikslų, randa beveik tik tuos pačius, kuriuos turi ir Vliakas, ir Alta, ir LB, ir kurių siekiamė ar galėtume siekti lygiai ir Pasaulio Lietuvių Pensininkų Kongrese.

Juk apie tautinę savigarbą, apie dažnesnį lietuvių balsą svetimų kraštų spaudoje, apie reikalavimus, kad vėl būtų pakartoti okupacijos nepripažinimo žodžiai ir pripažinta laisvo apsisprendimo teisė — visi seniai patvirtinti kalbame. Mes net galime ieptiame ruskui išieiti iš Lietuvos, bet jis neina...

O norėtusi laukti, kad savo kongrese jaunimas daugiau svarstytų savo galvą ir kalbėtų savo žodžiu. Pats pasvertų savo vaidmenį kultūrinę ir politinę veiklą, išskeltų iš savo jaunų ir šviesaus proto galvų naujas idėjas, apžvelgtų naujus kelius,

patikrintu savo valią ir intelektualinį pajėgumą ir savo veiklos realias galimybes.

Gražiai skambančių šokių gali prigalvoti ir prieš saule parke snaudžiantieji seneliai. Tam nebūtinai reikia jaunimo. O vien šūkiams ir pasilinksminimais paremtas kongresas gali duoti tik tą naudą, kad gal laikinai susiporuos porą jaunamėčių lietuviškų šeimų...

PERDAUG MEGEJISKAS POLITINIS VAIDINIMAS

"Laisvė" kovo 24 d., o "Vilnis" kovo 15 d. rašė apie Lietuvos taikos šalininkų konferenciją. "Laisvė" vilniškis J. Paliukonis parašė, kad toje konferencijoje dalyvavo vyskupai J. Matulaitis - Labukas ir J. Petkus, monsinjoras Č. Krivaitis, mons. P. Bakšys ir Kauno dvasioskios seminarijos rektorius dr. J. Butkus, kuris kalbėjęs apie dvasiškų dalyvavimą taikos gynimo reikale.

Taikos šalininkų komiteto pirm. J. Baltušis įteikęs Garbės raštus mons. Č. Krivaitiui ir prof. dr. V. Butkui.

Atleiskite, bet šitokia bedieviškojo režimo ir jo bedieviškojo atstovo parodyta "pagarba" prelatams net ir mus linksmam nustebino! Už kokius tikruosius nuopelnus?

"Vilnis" išspausdino ir tos konferencijos dalyvių nuotrauką, kurioj pirmoje eilėje matyti minėti kunigai. Aprašymo autorius yra vilniškis Balys Bučelis. Iš jo aprašymo matyti, kokios taikos šalininkai ten buvo susirinkę.

B. Bučelis rašo, kad prof. B. Styrą griežtai smerkęs JAV ir Kinijos vykdomas branduolinio ginklo bandymus. Vadinas, jis visai nieko nekaltėjo apie tokius pat Sovietų Sąjungos bandymus, tarytum sovietai jų nekartotų. Ne žodžio ir apie sovietinį imperializmą, dar į žūlesnį, negu Kinijos. O minėti monsinjorai — ne žodžio ir apie tikinčiųjų persekiojimą Lietuvoje. Taigi "garbės raštai" — tik už melo šnekėjimą ir tiesos nutylėjimą...

Ne, telieka tik gailėtis šiame vaidinime išprievartautų "aktorių".

ROMANAI

Jurgis Gliauda, BREKŠMĖS NASTA, 384 psl., kaina \$6.00.

Birutė Kemėžaitė, SUDIĖV! AŠ ISEINU..., 294 psl., kaina \$4.50.

Rezistencija, romanas, parašė R. Spalis, 429 psl., kietais viršeliais, kaina — \$6.00.

Andrius Valuckas, NEMUNO SŪNUS, romanas iš suvaikiečių ūkininkų sukilimo 1935 m., I tomas, 280 psl., kaina \$3.00.

Andrius Valuckas, NEMUNO SŪNUS, II tomas, 128 psl., kaina \$4.00.

Aloyzas Baronas, PAVASARIO LIETUS, 261 psl., kaina minkštais viršeliais \$2.50, kietais \$3.75.

Jurgis Gliauda, LIEPSNOS IR APMAUDO AŠOČIAI, premijuotas romanas, 304 psl., kaina \$4.00.

Birutė Pukelevičiūtė, RUGSEJO SEŠTADIENIS, premijuotas romanas, 237 psl., kaina \$5.00.

Kazys Plačėnis, PULKIMANT KELI..., romanas iš kun. Strazdelio gyvenimo, I tomas 200 ps., kaina \$2.00, II tomas 160 ps., kaina \$2.00.

Anatolijus Kairys, ISTIKIMOJI ŽOLĖ, 254 psl. romanas, kaina \$5.00.

Le. Tarulis, VILNIAUS RŪEAS, 495 psl., kaina minkštais viršeliais \$3.15, kietais viršeliais \$3.75.

Nemunas teka per Atlantą, Vytauto Alanto 5 novelės, 263 psl., kaina minkštais viršeliais \$3.00, kietais \$3.50.

Rene Rasa, MEILĖ TRIKAMPY, 219 psl. kaina \$3.50, kietais — \$3.75.

Juozas Svaistas: ZIORIAI PLAUKIA, romanas iš knygnešio kun. M. Sidaravičiaus gyvenimo, 233 psl., kaina \$2.50.

Vacys Kavaliūnas, KALNŲ GIESMĖ, premijuotas romanas, 201 psl., kaina \$2.50.

Aloyzas Baronas: VIENIŠI MEDŽIAI, 117 psl., kaina \$1.50.

Vytautas Volertas, UPE TEKA VINGIAIS, romanas, 332 psl., kaina \$3.50.

Alė Rūta, KELIAS Į KAIRĖ, premijuotas romanas iš JAV senosios kartos lietuvių gyvenimo, 248 psl., kaina \$3.00.

Vytautas Volertas, GYVENIMAS YRA DAILUS romanas iš lietuvių emigrantų gyvenimo, 242 psl., kaina \$2.50.

D. Nendrė, AIDAS TARP DANGORAIŽIŲ, romanas, 365 psl., kaina \$5.

Jeronimas Ignatonis, LŪŽIAI, 301 psl., kaina \$3.00. MINDAUGO NUZUDYMAS, Juozo Kraliausko premijuotas romanas, 241 psl., kaina \$3.

Aitvarai ir giria, Jurgio Gliaudos romanas iš partizanų veiklos, 254 psl., kaina \$4.50.

Aloyzas Baronas: LIEPAI IR BEDUGNĖS, premijuotas romanas, 279 psl., kaina \$3.00.

Vytautas Alantas: TARI DVIEJŲ GYVENIMŲ, 461 psl., kaina \$4.50.

Agonija, romanas, antrą laidą, parašė J. Gliauda, 406 psl., kaina \$5.00.

Pragaro vyresnysis, premijuotas romanas, parašė Vytautas Volertas, 273 psl., kaina \$5.00.

LABAI IDOMŲ ATSIMINIMAI

GANA TO JUNGO, Kipro Bielinio atsiminimai, 492 psl., kaina \$5.00.

MES VALDYSIM PA-SAULI, parašė L. Dovydnas, I tomas 268 psl., II tomas 248 psl. Kiekvieno tomo kaina \$4.00.

LIETUVA BUDO, Stepono Kairio atsiminimai, 416 psl., kaina \$2.00.

TAU, LIETUVA, Stepono Kairio, 450 psl., kaina \$2.00.

DIENOJANT, Kipro Bielinio, 461 psl., kaina \$2.00.

PENKTIEJI METAI, Kipro Bielinio, 592 puslapiai, kaina \$2.00.

ATSIMINIMAI IR MINTYS, Kazio Griniaus, I tomas, 300 psl., kaina \$2.

ATSIMINIMAI IR MINTYS, dr. Kazio Griniaus, II tomas, 336 psl. kaina \$5.

LIETUVOS VYČIO PEDA-SAKAIS, Juozo Strolios idomūs 1940-1945 m. atsiminimai, 176 psl. kaina \$2.00.

PASKUTINIS POSEDIS, Juozo Audėno atsiminimai, 227 psl., kaina \$4.00.

KONTRŽVALGYBA LIETUVOJE, Jono Budrio atsiminimai, 224 psl., kaina \$2.50.

RASTAI — STRAIPSNIAI, ATSIMINIMAI, parašė Juozas Liudžius, 246 puslapiai, kaina \$3.00.

ATSIMINIMAI APIE JUOŽA LIUDŽIŲ, Petronėlės Liudžiuvienės, 88 psl., kaina \$1.

NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ ATSTATANTI, Rapolo Skipičio, 440 puslapių, kaina \$5.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA, R. Skipičio atsiminimų II tomas, 476 psl., kaina \$7.00.

ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA, Parašė J. Augustaitis, 154 psl., kaina \$1.50.

ŠIAURUOJU TAKELIU, K. B. Kriaučiūno, 178 psl., kaina \$2.

NEPRIKLAUSOMYBĖS SAULEJ, Mykolo Vaitkaus atsiminimų (1918-1940) V tomas, 295 psl., kietais viršeliais kaina \$3.75.

GYVENIMO VINGIAIS, dr. P. Kalvaitės-Karvelienės, 360 psl., kaina \$3.50. ŠIAUBINGOS DIENOS, 1944-1950 metų atsiminimai, parašė Juozas Kapčinskis, 273 psl. kaina \$3. PER GIEDRĄ IR AUDRĄ, Mykolo Vaitkaus atsiminimų (1909-1918) IV tomas, 272 psl., kaina kietais viršeliais \$3.75. To paties autoriaus tomas VI kietais viršeliais \$3.75, minkštais \$2.50.

Viktoras Biržiška, DEL MŪSŲ SOSTINĖS, atsiminimai (1920-1922 m.), 312 psl., kaina minkštais viršeliais \$2.50, kietais \$3.75.

DANGUS DERESYSE, 1918-1919 m. išgyvenimai, parašė Juozas Svaistas, 325 psl., kaina minkštais viršeliais \$2.50, kietais \$3.75.

KĄ LAUMĖS LĖMĖ (apie Salomėją Nėrį), Petronėlės Orintaitės, 234 psl., kaina \$3.00.

Nuo krivulės iki raketos, Lietuvos paštininkų atsiminimai, redagavo Antanas Gintneris, 538 psl., kaina \$5.00.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMUS VEDA
STASYS MICHELSONAS

— Sveikas, tėve! Ar gerai turėjai Vėlykas?

— Tu, Maiki, žinai, kokios Amerikoje Vėlykos. Gaspadinė išvirė kiaušius uodega, bet ir ta nepasventinta. Nei margučių nenuėdė: padėjo ant stalo baltą kiaušinių. Kai prisiminiau Lietuvos Vėlykas, tai net apsisiverčiau. Kokius būdavo tenai pyragų, kokių pečių — per visą Gavėnią badaudavom, kad tik Vėlykų stalas būtų apkrautas Dievo dovomis. Kiti net apsigardė persivalgę. Užtat žmonės ir laukdavo Vėlykų. O čia, Amerikoje, ar jos buvo ar nebuvo, vistiek tos pačios baltos ir tas pats hamburgas.

— Bet ar išmintinga buvo per visą Gavėnią badauti, kad vieną dieną persivalgius reikėtų sirgti?

— Žinai, Maiki, kad ne visi susigardė. Kas su razumu valgė, nebuvo per daug lokamnas, tokiam Vėlykos nieko neįkandijo. Toks tik džiaugėsi, kad gerai pavalgė. Nu, o pasidžiaugti reikia, juk Kristus prisikėlė iš numirusių.

— Bet Vėlykų iškilmės, tėve, nedaug turi bendra su Kristaus prisikėlimu. Tos iškilmės paskolintos iš senesnių laikų, kuomet Kristaus dar niekas nežinojo.

— Ne, Maiki, marginti kiaušiniai nėra paskolinti. Jie priklauso prie Vėlykų, kaip plotkeliai prie Kalėdų. Jesa.

— Nesakyk, tėve, "jesa", nes vėlykinių kiaušinių istorijos nežinau. Senovėje kiaušiniai buvo vartojami iškilmėse pasitinkant Naujuosius Metus. Ypač tai buvo madoje Persijoje. Persai išvirindavo juos kietai, nudažydavo ir vieni su kitais dalindavosi jais. Visi žinom, kad kiaušinis reiškia gyvybę; todėl pavasarį, kai gamta atgyja, kiaušiniai ir buvo vartojami kaip gyvybės simboliai. Tokia pat prasme jie buvo vartojami pavasario

metu Prancūzijoje ir Ispanijoje.

— Ale kad per Naujus Metus gamta dar neatgyja, Maiki. Ar tik nebus čia tavo misteikas?

— Ne, tėve, čia nėra jokio "misteiko", nes seniau Naujieji Metai buvo švenčiami daug vėliau, jau pavasariu pasidedant; kitur gi priešingai — kai vasara jau pasibaigė, ir žemė pradėdavo šalti. Taip buvo senovės Vokietijoje. Iš pradžių vokiečiai dalydavo metus į dvi dalis — vasarą ir žiemą. Kai darbai laukuose pasibaigė, kai derlius būdavo jau nuimtas, tada pasibaigėdavo seni metai, ir prasidėdavo kitas laikotarpis — naujųjų metų pradžia. Vokiečiai tada pasidarydavo alaus, papildydavo mėsinis gyvulius, paukščius ir puotaudavo. Prancūzai balandžio pirmąją švėsdavo kaip "juokdaryų dieną", apgaudinėdami vieni kitus sąmojingais pasimanymais, pavyzdžiui, kaip tas, kad vietos daktaro gaidys padėjo kiaušinių; arba — kad klebonas nusipirko šunį su dviem uodegom. Kas tokiems pokštams patikėdavo, iš tokie žmonės juokdavosi. Šis paprotys užsiliko iki šių dienų, tik dabar juo užsimena daugiausia jaunuoliai; vis dėlto balandžio pirmąją laikoma "apgavysčių diena".

— Aš tau pasakysiu, Maiki, kad šiandien apgavystės yra kasdieninis biznis, ir apgavikai nežūri, kad ateitų pirmoji aprilius. Va, per paskutines Kalėdas Zaccaria nupirko man pokelį makorkos, kaip Krismus prezentą. Ale kai parsinešęs namo tą pokelį atplėšiau, tai pasirodė ne makorka, o piūvenos. — Jis, galiau pasibažyt, kad regli piūvenos, ką malkas plaukiant nubyra žemėn. Nu, nesakyčiau, kad pats Zaccaria padarė man tokią kiaušinių lėšę. Greičiausia jis tokią nupirko. Ale žinai, kad šmugelį ir jis mėgsta. Aš nužūrėjau, kad iš dviejų kvortų šnapso jis padaro tris — vandens pripila. Kartą aš

netiesia užėjau, kai jis, uždaręs salūną, darė tokį monki biznį. Aš jam nieko nepasakiau, ale jis pats prisipažino ir kartu pasiteisino. Sako: "Everybody's doing it". Nu, tai prancūzai turi būti teisingi žmonės, jeigu jie tik vieną dieną paskyrė apgavystėms.

— Kalbant apie Naujųjų Metų apeigas, tėve, reikia pasakyti, kad jos visur panašios. Štai, Amerikos indėnai šėkėjai prieš Naujuosius Metus sunaikina, sudegina visoki savo turtą, pradėdami įrankiais, ginklais ir baigiant senais drabužiais, kad Naujiems Metams būtų viskas nauja. Sunaikina net senus indus bei puodus. Pradedant Naujuosius Metus, kuriamos naujos ugnys, apsišingiama naujais drabužiais, ir gaminamas naujas maistas. Viskas turi būti nauja. Panašiai buvo daroma ir senovinė Anglijoje. Tačiau visa tai buvo daroma dar prieš krikščionybę. Atsiradus krikščionybei, krikščionys laikėsi, kad nauji metai prasideda tik po krikščionybės, ypač Vėlykų šventės. Žymiausią vietą krikščionys davė Vėlykų margučiams ir Vėlykų stalui. Stabmeldžiai iškiliausias puotas keldavo pasitinkdami Naujuosius Metus, o krikščionys geriausiais valgiais apkrauna Vėlykų stalą. Paprotys tas pats, tik kitokia prasmė. Bet Amerikoje tie papročiai jau išblėso. Šventoji ugnis čia jau revartojama ir neatnaujinama, nes miestuose ji gaunama iš elektros ir dujų imonių. Lietuvoje prieš pat Vėlykas šventoriuose dar mūsų laikais būdavo kūrėnami laukai, kur kaimiečiai eidavo arba jodavo parsivežti rūkstančių nuodėgelių naujais židiniams sudaryti. Šitokiu būdu įžiebta ugnis būdavo jau šventa, nes laukais iš kurio buvo parneštas nuodėgulis, buvo iš anksto kunigo pašventintas. Kultūringose Amerikos salygose šitoks prietaras neįmanomas. Matai, civilizacija ir kultūra raikina senovę ir jos prietarus.

— Bet pasakyk, ką su Vėlykom turį žuikiai?

— Tai yra kitas prietaras, tėve. Jis pagrįstas ta pasaka, kad tamsią Vėlykų naktį žuikiai deda kiaušinius. Ji palaikoma dėl to, kad maži žuikučiai patinka vaikams. Tėvas turėtų tuos dalykus geriau žinoti, nes Lietuvoje užaugai; gal pats ir margučius marginai ir rūkstanti nuodėgulį nuo šventoriaus pamešdavai, kad motina įpūstų "šventą" ugnį į židinį. Aš tik norėjau paaiškinti, kad visi šitie dalykai atsirado ne su Kristum, bet atėjo iš labai tolimos praeities, kuomet apie Kristų niekas nebuvo nei girdėjęs. Ir taip pat turėtų žinoti, jog tie dalykai pirma buvo jungiami su Naujais Metais, ne su Kalėdom, kurių tada ir nebuvo.

— Orait, Maik, užteks ir to.

— Tai yra kitas prietaras, tėve. Jis pagrįstas ta pasaka, kad tamsią Vėlykų naktį žuikiai deda kiaušinius. Ji palaikoma dėl to, kad maži žuikučiai patinka vaikams. Tėvas turėtų tuos dalykus geriau žinoti, nes Lietuvoje užaugai; gal pats ir margučius marginai ir rūkstanti nuodėgulį nuo šventoriaus pamešdavai, kad motina įpūstų "šventą" ugnį į židinį. Aš tik norėjau paaiškinti, kad visi šitie dalykai atsirado ne su Kristum, bet atėjo iš labai tolimos praeities, kuomet apie Kristų niekas nebuvo nei girdėjęs. Ir taip pat turėtų žinoti, jog tie dalykai pirma buvo jungiami su Naujais Metais, ne su Kalėdom, kurių tada ir nebuvo.

— Orait, Maik, užteks ir to.

— Tai yra kitas prietaras, tėve. Jis pagrįstas ta pasaka, kad tamsią Vėlykų naktį žuikiai deda kiaušinius. Ji palaikoma dėl to, kad maži žuikučiai patinka vaikams. Tėvas turėtų tuos dalykus geriau žinoti, nes Lietuvoje užaugai; gal pats ir margučius marginai ir rūkstanti nuodėgulį nuo šventoriaus pamešdavai, kad motina įpūstų "šventą" ugnį į židinį. Aš tik norėjau paaiškinti, kad visi šitie dalykai atsirado ne su Kristum, bet atėjo iš labai tolimos praeities, kuomet apie Kristų niekas nebuvo nei girdėjęs. Ir taip pat turėtų žinoti, jog tie dalykai pirma buvo jungiami su Naujais Metais, ne su Kalėdom, kurių tada ir nebuvo.

TESTAMENTAI

Išigykite teisininko P. Šulo parengtą leidinį "Kaip sudaromi testamentai". Tai labai naudinga informacijų knygelė norintiems sudaryti testamentą. Ten yra ir testamentų pavyzdžių. Jos kaina — \$3.00.

Kodėl nesakyti teisybės?

Didelis užsispyrėlis ir galingas senato užsienio reikalų komiteto pirmininkas sen. Fulbright labai stengiasi uždaryti laisvo žodžio radijus: Radio Liberty, kuris transliuoja žinias į Sovietų Sąjungą, ir Radio Free Europe, transliuojanti į Sovietų Sąjungos satelitines valstybes — Čekoslovakiją, Vengriją, Lenkiją, Bulgariją ir kitas Europos komunistines šalis. Šiam senatoriui visa tai esą saltojo karo atgyvena, padėdina į archyvą, ar kaip jis sako, — į kapų duobę. Toje veikloje nemažai jam ir pasisekė: kongresas kreditų tepaskyrė tik iki birželio galo, o kaip bus vėliau — nežinia.

Jau esame anksčiau minėję, kad prieš tų radijų nutildymą rašo visi įtakingieji Vakarų Europos laikraščiai. JAV visuomenės tarpe taip pat reiškiasi vis didėjantis pasipriešinimas Fulbrighto žmonių. Čia jau sukurtas komitetas, į kurį įeina visi buvę JAV ambasadoriai Maskvoje, buvus valstybės departamentų sekretoriai Ball, buvęs Pasaulio Banko prez. McCloy, New Yorko gubernatorius Rockefeller, buvęs Pensilvanijos gub. Seranton ir kiti. Komiteto tikslas — visai stengtis, kad minėti radijai nenutrauktų savo darbo.

Labai įdomų straipsnį tuo klausimu kovo 26 d. parašė New York Times dienraštis žinomas žurnalistas C. L. Sulzberger. Jis pavadintas: "Kodėl nesakyti teisybės?" Autorius rašo, kad naujieji izoliacionistai yra priešingi kukliam JAV propagandos aparatui. Jis stebisi, kad net toks vyras kaip sen. Fulbright stengiasi nutildyti The Free Europe ir Radio Liberty radijus.

Minėti radijai, rašo Sulzberger, aiškina totalitarinių valstybių žmonėms, kas vyksta JAV-se ir visame pasaulyje, duoda jiems žinių, kurias jų spauda, radijas ir televizija nutyli.

Daugiau nei pusė Lenkijos, Rumunijos, Vengrijos, Čekoslovakijos ir Bulgarijos suaugusių gyventojų klauso Radio Free Europe. Apie 30 milijonų radijų Sovietų Sąjungoje gali pagauti Radio Liberty trumpų bangų transliacijas.

Idėjų siuntimas į užsienį moderniomis priemonėmis nėra piktas darbas. Tai daro visos valstybės. Sovietų Sąjunga radijo bangomis paleidžia į užsienį daugiasia piktos propagandos. Pavyzdžiui, jų radijas Prahoje yra specialiai skirtas suaugtuoti užsienio darbininkams Atlanto sąjungos valstybėse. O kaip piktai kalba Maskvos radijas Kinijai!

Todėl Sulzberger, baigdamas savo straipsnį, pabrėžia, kad teisybė nėra nedoras ginklas, nors jis ir pavojingas, kad Vakarų valstybės, įskaitant ir JAV-bes, turi ne mažesnę teisę skelbti teisybę diktatūrų užtroškintiems žmonėms, negu komunistų stotys, kurios radijo bangomis puola demokratinį pasaulį.

Kvailybė, rašo jis, yra jaustis mažaverčiai ir bijoti sakyti teisybę.

Poezijos knygos

POEZIJOS PILNATIS, Bernardo Brazdžionio poezijos rinktinė, kurioje sutalpinti geriausi jo išleisti knygų kūriniai. Puošnus leidinys, 592 psl., kaina \$10.00.

Tau, sesute, Prano Lemberto gyvenimas, kūryba, prisiminimai, 269 psl., iliustruota, kaina kietais viršeliais \$4.00.

Broliai balti aitvarai, Henriko Naglo efrėraščiai, Prano Gailiaus iliustruoti 72 didelio formato puslapiai puošniai išleista knyga, kaina \$5.

GEROS NAUJIENOS

automobilius

perkantiems savo giminėms Lietuvoje ir S.S.S.R.

Naujas ir populiarus modelis

ZHIGULI - VAZ kaina \$3,214.00

Mes taip pat siūlome tučtuojau ribotą skaičių

MOSKVICH 412 kaina \$3,155.00

MOSKVICH 408 I.E. kaina \$3,033.00

ZAPOROZHETS ZAZ 968 kaina \$2,026.00

Pirkimo tvarka: kas pirmas ateina — tam pirmam patarnaujama.

SKUBĖKITE SU SAVO UZSAKYMAIS į vienintelį įgaliotą VNESPOLYTORGO atstovą Amerikoje

PODAROGIFTS, INC.

240 FIFTH AVENUE (tarp 28 ir 27 g-vės)

NEW YORK, N. Y. 10001

Tel. (212) — 685-4537

arba į prie jo prisijungusias firmas:

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

716 Walnut Street, Philadelphia, Pa. 19106

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.

1776 Broadway, New York, N.Y. 10019

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

488 Madison Ave., New York, N.Y. 10036

KETURIOS KIPRO BIELINIO KNYGOS

TIK UŽ DEŠIMTĮ DOLERIŲ

Pasinaudokite paskutine gera proga įsigyti visas 4 knygas, kurias parašė Lietuvos knygnešių karaliaus Jurgio Bielinio sūnus Kipras Bielinis:

Dienojant, 464 psl.

Penktieji metai, 592 psl.

Gana to junga, 492 psl.

Teroro ir vergijos imperija

Sovietų Rusija, 309 psl.

Pirmosios trys knygos yra atsiminimai. Autorius jų turi labai daug, labai įdomių ir moka sklandžiai papasakoti. Jis, dar vaikas būdamas, su savo tėvu vežiojo draudžiamas lietuviškas knygas, uoliai dalyvavo 1905 m. revoliucijoje, sėdėjo už tai kalėjime, ragavo Sibiro katorgos, vėliau kibo į nepriklausomos Lietuvos pamatų statybą, seimuose atkakliai gynė laisvę ir teisingumą ir t.t. Maža turtume tokių atsiminimų knygų, kurios tiek praturtintų skaitytojo mūsų tautos praeities pažinimą.

Ketvirtojoje knygoje K. Bielinis labai vaizdžiai pasakoja apie bolševikų sukurtą teroro sistemą, jų tardymo mokslą ir baisią praktiką, apie pabaltiečių darbo stovyklas ir kt.

Visas tas 4 knygas galite gauti Keleivy tik už \$10.00.

MINTIS

POLITIKOS IR KULTŪROS ŽURNALAS

Jo pirmas numeris ką tik išėjo. Jis gaunamas ir Keleivio įstaigoje. Kaina \$2.00.

Šiame numery yra šie įdomūs straipsniai:

Kam reikalinga Mintis (vedamasis).. J. Vilkaitis: Praeityje besidairant; J. Valaitis: Lietuvos politinių partijų išsivijimo dabartis ir ateitis; J. Va.: Socialistų Internacionalas ir Lietuva; J. Vilčinskis: Socializmas Lietuvoje; J. Vlks.: Kiprą Bielinį prisiminus; Jonas Pakalka: Steigiamojo Seimo Lietuvos Socialdemokratų (LSPD) frakcija; Lietuvos pavergimas; Rusų demokratinis sąjūdis ir jo programa; Pasauly pasidairius (Socialistinio sąjūdžio apžvalga); Ed. Cinzas:Mergaitė su apelsinu; K. Barėnas: Sapnai; V. Zilinskaitė: Juokai.

Žurnalą leidžia Lietuvos Socialdemokratų Partijos Užs. Delegatūra.

Redakcijos ir administracijos adresas: Mintis, Lithuanian House, 1 Ladbroke Gardens, London, W 11, Gr. Britain.

Minties atstovai JAV-se: J. Valaitis, 1521 So. 50 Ave. Cicero, Ill. 60650.

Keleivis, 636 Broadway, So. Boston, Mass. 02127.

New Yorke "MINTIS" gaunama "Darbininko" administracijoje (910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221) ir "Romuvos" knygyne (8420 Jamaica Ove., Woodhaven, N.Y. 11421).

JAU IŠSPAUSDINTAS IR UŽSISAKIUSIEMS IŠSIUNTINĖTAS

"KELEIVIO" 1972 METŲ

Kalendorius

Jį redagavo Stasys Michelsonas

Kalendoriaus kaina tik \$1.50

"Keleivio" kalendorius visuomet buvo tikra enciklopedija — visokių gražių, įdomių ir naudingų skaitinių šaltinis. Toks bus ir 1972 metų kalendorius. Nesivėlinkite jį užsisakyti. Pinigus siųskite šiuo adresu:

KELEIVIS

636 E. Broadway

So. Boston, Mass. 02127

KELEIVIO
prenumerata—gera
dovana

MOTERŲ SKYRIUS

ANTANAS VIENUOLIS

Aleliuja

(Tęsinys)

Apylinkės sodžių žmonės žinojo, kad "profesorius", nors ir bedievis, tačiau katalikas, gražiai kalba lietuviškai, ir buvo pradėję būriais plaukti dvarelin pasigydyti, bet Agotai įspėjus, kad ponas mažiau kaip šimtą rublių už recepto parašymą neimsias, liovėsi.

Dienos bėgo, o darbas privatdocentui labiau kaip nesisekė: su mikroskopu maža ką padarė, knygų nė į rankas neėmė, o straipsniai tiesiog nevyko.

"Šis tas prie profesoriaus Mečnikovo straipsnio: Kova fagocitų su žmogaus organizmo mikrobais" išėjo skys. tokai: maža faktų, maža argumentų, o kurie ir yra — silpnoki.

Perskaitęs "Naująjį urinos tyrimo metodą", daktaras pastebėjo, kad tai tik esąs atpasakojimas knygos, neseniai Pastero instituto Paryžiuje išleistos. "Apžvalga daktarinės bakteriologijos Rusijos universitetuose" pasirodė daktarui neaiški, stilius sunkus, vietomis net nesuprantamas. Atidėjęs visus juo į šalį, privatdocentas antrą kartą pagailėjo Lietuvon atvažiuavęs ir, priėjęs prie lango, ko jis niekad nedarydavo, sustojo.

Buvo kaip tik Didysis Šeštadienis, ir dvarely nepaprastas judėjimas. Be paliovos į kiemą bėgiojo bernai, merginos, nešiojo iš klėties lašinių paltis, dešras, kiaušinius.

Agota, pamačiusi prie lango stovintį poną, vos nepaleido iš rankų daiktų kiaušinių puodo, o kerdžius Augustinas, eidamas per dvarą, taip įsivėpsojo į "propeorių", jog, užmoklinęs ant akmenų, išsimaudė purvyne. Popiet viskas dvarely nurimo.

Privatdocentas matė, kaip pulkas apsitaisiusių vyrų ir moterų išėjo bažnyčion. Tokia tyla įsiviešpatavo dvarely, jog net nejauku pasidarė daktarui.

Jautėsi susinervinęs, savo darbais nepatenkintas ir truputį nesveikas; taigi, išgėręs bromo šaukštą, atsigulė į lovą.

Nežinia, ar tai bromas, ar dienos nuovargis padarė, bet daktaras, nė sykio nepakirdęs ir net ant kito šono nepasivertęs, išmiegojo visą naktį. Pakirto anksti rytą, anksčiau negu paprastai, dar gerokai prieš saulei tekant, sveikas, blaivus, nurimusiųs dirgsmiais.

Kambarin pro užtiestus dangtėmis langus veržėsi brėkstančio ryto šviesa.

Ore kliaugė varnėnai, čirškė žvirbliai. Nė mažiausio žmogaus bildesio.

— Juk tai Velykų rytas! — prašibždėjo daktaras, ražydamasis lovoje ir iš lėto trindamas akis. — Juk dar visi žmonės iš vakaro tebėra bažnyčioje, — ir neslepiama, kaip sena žaidza, šmėkštelėjo privatdocento galvoj mintis, ir tartum koksai miglotas debes padriko ten, kur giedodjo varnėnai ir čirškė žvirbliai.

Šoko daktaras iš lovos, priėjo prie lango ir, patempęs už galo virvutės, pakėlė uždangą: šviesu ir malonu buvo kieme; dangus buvo mėlynas ir giedras. Vidury dvaro susirietę gulėjo šunės.

Skubotai apsisautejęs ir šuktelėjęs Joną, kuris, išgirdęs pono kambary bildesį, seniai jau stovėjo už durų su stikline šilto virinto vandens, liepė paduoti praustis.

Nusiprausęs ir, Jonui padedant, apsirengęs, paėmė lazda sidabro rankyte, žiūronus ir, to paties Jono lydimas, išėjo pasivaikščioti. Rytas buvo kad ir šaltas, tačiau gražus.

Privatdocentas, liepęs Jonui grįžti atgal, nuėjo vienas. Saulė dar tik ruošėsi tekėti, o išbalęs, niekam nereikalingas mėnuo, tarytum tik dėl akių eidamas savo dangaus pareigas, slinko žemyn.

Laukuose nedrąsiai kilo nuo žemės vieversėliai ir, dar nepasitikėdami savo sparnais ir negalėdami laikytis vienoje vietoje ore, tartum vėjo palaikomi, smegiriojo ir čiulbėjo rytmetinę maldele.

Pabaly rėkčiojo pempės, dirvonuose burzduliavo te-

Henrikas Radauskas

PAVASARIO NAKTIS

Skambi lakštingala triukšmingai gieda.
Alyvom kvepia senstanti naktis.
O žalias mėnuo per medžius atrieda
Ir ima šviesti tiesiai į akis.

Atsiminimai skrenda mėnesienoj
Kaip angelai, ir aš nebegaliu
Užmigt nuo liepos silueto sienoj
Ir nuo žalių mėnulio spindulių.

O laikrodžiai kartoja seną melą,
Kad laimė šypsosi, kad ji gera,
Ir bėga jo taksejimas per stalą
Į džiaugsmą didelį, kurio nėra.

Iš neseniai išėjusios "Lietuvių poezija išėivijoje 1945-1971". Šią stambią ir puikiai išleistą knygą už \$13 galima gauti ir Keleivio administracijoje.

Į JAUNIMO KONGRESO RĖMĖJUS

Jaunimo kongreso tikslai ir uždaviniai — savaime aiškūs: per lietuvišką darbą į lietuvišką gyvenimą. Kai lietuvių jaunimas dabar yra pajudėjęs viso pasaulio plotu, tai kartu sprendžiama ir lietuviškosios mūsų ateities problema.

Jaunimo kongreso vaizdas yra jau taip pat išryškėjęs: paskaitomis, pranešimais, svarstybomis bus žvelgiama į rūpimus klausimus, kultūriniai renginiai atskleis kūrybinius polėkius, sudaromos sąlygos jaunimui susitikti, bendrauti, pasizmonėti, pasilinksmiti. Birželio 24 atidaromos parodos, birželio 30—liepos 4 įvyksta kongreso atidarymas Chicagoje, liepos 4-8 — studijų dienos Kento universitete, liepos 8-15 — stovykla Romuvoje, Kanadoje, liepos 15-16 — kongreso uždarymas Toronte. Taip pat liepos 2 Chicagoje įvyksta laisvojo pasaulio lietuvių IV-ji tautinių šokių šventė.

Parengiamieji kongreso darbai dirbami visu atsidėjimu. Visur sudaryti Jaunimo metų komitetai. Jau išrinkti arba renkami kongreso atstovai. Visur pasirašoma jaunimo peticija Lietuvos laisvės reikalui.

Bet Jaunimo kongresas reikalauja taip pat didelių išlaidų. Ne visi kraštai yra pajėgūs savo jaunimo atstovus atsiųsti, tad ir jiems reikia padėti. Todėl kreipiamės į visus JAV ir Kanados lietuvius: kiekvienas paremkime Jaunimo kongresą savo auka! Kiekvienas pagal savo išgales. Kurį nepasieks aukų rinkėjai paskirose vietovėse, tie savo aukas prašomi siųsti tiesiai Jaunimo Kongreso Finansų Komissijai:

Dr. Juozas Kazickas

530 Fifth Ave.

New York, N.Y. 10036.

Nuoširdus ačiū visiems, kurie atvers savo širdis, duris ir pinigines Jaunimo kongresui įvykdyti tokiu, koks jis suplanuotas ir koks turi būti!

Dr. Juozas Kazickas,

II PLJK Finansų Komissijos Pirmininkas

Romas Sakadolskis,

II PLJK Komiteto Pirmininkas

Stasys Barzdukas,

PLB Valdybos Pirmininkas

1972 Jaunimo m. kovo 19

tervinai ir čekavo. mikeno, iškilę į padanges, nežįūrim perkūno oželiai.

Eidamas pievomis, privatdocentas pabaidė iš balo laukinių ančių pulką, kūdroj pateliuškino lazda šaltą skaidrų vandenį; dirvoj surado keistos kompleksijos iabejojamos sistemos akmenėli. Pamiškėj, suradęs tarį eglį "pterix aquillea", išrovė ją, nupurtino nuo šaknų žemes ir, apžiūrėjęs iš visų pusių per dvilinkai sudėtus akinius, suvyniojo popieriukan ir įsidėjo kišenėn.

Miške pasirodė privatdocentui daug šilčiau negu lauke, nors duobėse ir po eglėmis dar tebetirpo sniegas.

Miškas buvo tylus, ramus ir skaidrus, kaip vanduo.

Medy, miško gilumoje, pasislėpęs nuo žmonių, kalno genys; eglė triūsė, smegdinėjo skujomis voverytė; nuo medžio į medį skraidžiojo kažkokios, daktarui nežinomos, didelės paukštės ir visur landžiojo, čiulbėjo mažytės paukštytės.

(Pabaiga kitame numeryje)

Dėl vieno įstatymo keis tūkstantį

Keleivų jau buvo rašyta, kad kongresas priėmė įstatymą, pagal kurį visose srityse vyrų ir moterų teisės yra lygios. Ji dar turi patvirtinti 38 valstijos. Tada jis bus laikomas konstitucijos papildymu, bet pradės veikti tik po dviejų metų. Valstijos turi jį patvirtinti ar atmesti ne vėliau kaip per 7 metus, bet manoma, kad reikiamas patvirtinusių skaičius susirinks gal šiais ar kitais metais.

Kai tas teisių lygybės įstatymas pradės veikti, teks pakeisti gal tūkstantį įstatymų, kurių daug buvo išleisti specialiai moterims apsaugoti.

Dideli pakeitimai įvyks darbo samdos srityje. Šiandien moterų sudaro 39% visų dirbančių. Jų dauguma dirba mažiau apmokamus darbus. Sakysim, namų ruošos darbuose yra 97.5%, raštinėse — 75.4% visų tose srityse dirbančiųjų. O ir tuos ar kitus darbus dirbant, moterims mokama mažiau negu vyrams. Statistika rodo, kad moterų uždario vidurkis tesudaro 59% vyrų uždario. Naujam įstatymui pradėjus veikti, vienodą darbą dirbantiems vyrams ir moterims reikės mokėti lygų atlyginimą.

Moterims bus leista dirbti tokius darbus, kurie dabar draudžiami, pavyzdžiui, vairuoti sunkvežimį.

Iki šiol moterų nebuvo šaukiamos privalomos kariinės tarnybos atlikti. Naujas įstatymas ir jas įpareigoja.

Pasikeis ir išsiskyrusių porų padėtis. Moterims teks mokėti vyrams alimentus dažniau, negu dabar mokama. Tėvams bus lengviau gauti sutikimą pasiimti globoti savo vaikus skyrybų atveju. Iki šiol pirmenybę turėjo motinos.

Dabar moterų senatvės pensiją galėjo gauti nuo 62 metų amžiaus. Teks ir tą amžių suderinti su vyrų amžiumi.

Bus panaikinti įvairūs moterų diskriminacijos būdai, kurie veikia kaikiuriose alstijose. Pavyzdžiui, kai kur moterų buvo varžomos, sigyjančioms nekilnojajam turtui ar pradedant kokį verslą. Kaikiurios mokyklos dabar priima daugiau vyrų negu moterų ir kt. Dabar visi šie reikšumai turės būti panaikinti.

Gyvenime kiekvienam įstatymui vienaip ar kitaip ausižengiama, tad bus daugieno lauzamos ir šis įstatymas, bet suinteresuotieji gaš teismuose ieškoti ir rasti eisybės, nes bus įstatymas, kuriuo galės remtis.

SUOMĖ AUKSTOSE JT PAREIGOSE

Suomė advokatė Helvi Sepila paskirta Jungtinių Tautų generalinio sekretoriaus padėjėja. Tai pirmoji moteris tokiose aukstose tos organizacijos pareigose.

Žinoma, ne visos moterų tuo įstatymu džiaugsis, nes jis sulygina ne tik teises, bet ir pareigas. O žmogus visada nori turėti daugiau teisių ir mažiau pareigų...

MIRĖ 44 VAIKŲ TĖVAS

Ispanijoje mirė Jose Maria Pulido, 107 metų amžiaus, 44 vaikų tėvas. Kaip seniausias Ispanijos gyventojas, jis tik prieš 2 savaites prieš mirtį buvo gavęs iš diktatoriaus Franco piniginę dovaną, medalį ir Franco fotograiją su jo parašu.

"KUTVELŲ MUMS NEREIKIA!"

Tik 1963 m. nepriklausomybę gavusios Kenya (Afrikos rytuose) valstybės vyriausybė išleido potvarkį, draudžiantį į tą kraštą iš užsienio įvažiuoti kūtveloms.

Jos viceprezidentas pasakė: "Kūtvelų mums nereikia! Ilgaplaukiai, nešvarūs ir nesusiukavę užsieniečiai gali grįžti į savo namus Amerikoje, Kanadoje, Australijoje ar Anglijoje".

ŠUNYS IŠGELBEJO 3 VAIKUS

Kaip praneša spauda, Sils Marija apylinkėje, Šveicarijoje, sniego grūdis užgriuvo tris vaikus, beslidinėjančius toje apylinkėje. Sukrutę žmonės pasitelkė šunis, o tie netrukus užuodė nelaiminguosius ir atkasė. Du rado sveikus, o trečiam buvo lūžusi koja.

Šiaip ar taip, bet šunų pagalba vaikai buvo išgelbėti iš mirties.

Šveicarijos kalnuose šunės jau yra labai daug kartu išgelbėję žmonių gyvybę.

JONO LIPSKIO ĮPĖDINIAMS

Prieš Antrąjį pasaulinį karą Amerikoje mirusio Jono Lipskio palikimas atiteko Lietuvoje gyvenančiai seseriai Joanai Jankauskienei-Domeikienei. Dėl buv. karo dalis palikimo, keli tūkstantai dolerių, yra užsilikę Amerikoje. Į tą sumą turi teisių pati Joana Domeikienė arba jos vaikai: Karolis Jankauskas, Kristina Jankauskaitė ir Ričardas Albinas Domeika. Spėjama, kad pastarieji gyvena JAV-se ar Kanadoje.

Paminėtieji asmenys arba apie juos ką nors žinantieji malonekite rašyti Lietuvos Generaliniam Konsulatui New Yorke:

Consulate General of Lithuania
41 West 82nd Street
New York, N.Y. 10024

Matydamas, kaip karaliai nyksta, buvęs Egipto karalius kartą yra pasakęs: "Netrukus beliks tik 5 karaliai: sirdžių, kortų, klubų, deimantų ir Anglijos".

12 knygų už \$2

Juodojo pasaulio sukilimas, parašė Stasys Michelsonas, 127 psl., kaina \$2.00.

Tikra teisybė apie Sovietų Sąjungą (parašė J. Januškis), 96 psl., kaina 50 centų.

Kunigų celibatas, parašė kun. Fox, 58 psl., kaina 25 centai.

Ar buvo visuotinis tvanas, 64 psl., kaina 25 centai.

Zemaitės raštai karės metu, 126 psl., kaina 50 centų. Juozas Stalinas, 32 psl., kaina 25 centai.

Zalgirio mūšis, parašė dr. Daugirdaitė-Sruogienė, 24 psl., kaina 50 centų.

Socializmas ir religija, E. Vandervelde, 24 psl., kaina 10 centų.

Demokratinio socializmo pradai, (S. Kairio įvadas), 64 psl., kaina 50 centų.

Tavo kelias į socializmą, (Leono Blamo), 35 psl., kaina 25 centai.

Socializmo teorija, (M. Fišerio), 74 psl., kaina 25 ct.

Socialdemokratija ir komunizmas (K. Kauskio), 47 psl., kaina 25 centai.

Atskirai sudėjęs, ju kaina \$5.60, bet visos kartu paruošamos už \$2.

Ką tik gavome

Gana to jungo, Kipro Bie linio atsiminimų III-sis tomas, 492 psl., kaina \$5.00.

Brėkšmės našta, romanas, parašė Jurgis Gliada, 384 psl., kaina \$6.00.

Vaišvilkas, romanas, parašė Juozas Kralikauskas, 234 psl., kaina \$4.50.

Moters širdis, autorius — Guy de Maupassant, 267 psl., kaina \$2.60.

Lemtingos dienos, Jono Jaškausko apysaka, kaina \$2.50.

Dailininko žmona, romanas, parašė Juozas Tininis, kaina \$5.00.

Namas geroj gatvėj, romanas, parašė Jurgis Jankus, kaina \$4.00.

Vėjas lekia lyguma, romanas, parašė Aloyzas Baronas, kaina \$4.00.

Alpis, romanas, autorius Kazys Karpis, 227 psl., kaina \$5.00.

Atlaidų pavėsyje, romanas, parašė Povilas Abelkis, 167 psl., kaina \$4.00.

Dvidešimt viena Veronika, omaras, autorius Kazimieras Barėnas, 458 psl., kaina minkštais viršeliais \$4.50, kietais — \$5.00.

Liepalotų medynuose, apybraižos, parašė Petronėlė Orintaitė, 216 psl., kaina minkštais viršeliais \$3.00, kietais — \$3.50.

Kad Ji būtų gyva, Emilijos Čekienės straipsnių rinkinys, 216 psl., kaina \$5.00.

Didieji dabarties klausimai, parašė Antanas Maceina, 325 psl., kaina \$6.00.

Didžiosios Lietuvos Kunigaikštijos 1529 m. Statutas, 261 psl., kaina \$10.00.

Vietinės žinios

Petras Viščinis

Kaimo Jurgio užrašai

Apie nepavargstančius ir neturinčius teisės pavargti

Šiandien, atsukę nugarą visokiems plepiams, dejuotojams ir tūpčiotojams prie vaišių stalo, turime nuostabią dėkotį bent jau žilosios lietuvių tautos dievams, kad jie vis dėlto suteikė dar mums ir tokių, kuriems nevalia jokiam visuomeniniam darbe pavargti ir kurie iš tikrųjų nepavargsta. Nes, jeigu ir šie nuleistų rankas, tai mes visi, kurie "lietuviškai esame gimę", mirtume ir neatgyjantys išliktume ir neatidengiamą grabą, o su juo ir į sudilėjimui paruoštą kapinių duobę. O kol tokių neturinčių teisės pavargti turime, dar galime kvėpuoti gaiviau oru ir gėrėtis savo lietuviška kilme.

Nors ir nedaug tų mūsų žadintųjų ir už mus dirbančiųjų yra, bet, lietuvių tautos garbei, tokių dar ir mūsų tarpe esama. Gi šia proga leiskite paminėti bent vieną.

Šiandien, lietuviškosios radijo valandos Laisvės Varpo septynioliktojo tradicinio koncerto išvakarėse te būnie leista atkreipti dėmesį į Laisvės Varpo steigėją ir per išstus aštuoniolika metų tuo Varpu skambinantį — Petra Viščinį.

Atrodo, kad visą gyvenimą jis ir neturėjo teisės pavargti. Gimęs ne buvusioje laisvoje Lietuvoje, kur to laisvės laikmečiu būta pakankamai ir nepavargstančių plepių ir neturinčių teisės pavargti sąžiningų lietuvių, bet toje Lietuvos dalyje, kuri, Lietuvai laisvam gyvenimui atsiėmus, buvo priversta pasilikti kaimyno lenko okupacijoje — Vilniuje. Jis čia augo, bren-

do ir, neturėdamas teisės pavargti, darbavosi. Jis negalėjo pavargti, mokydamsis lietuviškoje, bet okupanto lenko visai spaudžiamoje Vytauto Didžiojo gimnazijoje Vilniuje, jam nevalia buvo pavargti nuo 1930 m. įsijungus į lietuviškos spaudos bendrą darbą, jam teisės pavargti nebuvo duota, įsijungus į lietuvišką vaidinimų organizavimą, lietuviškos spaudos platinimą kaimuose ir paskaitų skaitymą: jis neturėjo teisės pavargti ir pasitraukti iš lietuviškos

veiklos įstojes į Stepono Batoro universitetą, čia įsijungęs į Vilniaus Lietuvių Studentų Sąjungą ir jai net vienerius metus pirmininkaudamas, jam nevalia buvo pavargti darbuojantis tos studentų sąjungos visuomenininkų ir dramų sekcijoje, kuri ruošė vaidinimus Vilniaus lietuvių visuomenei ir lankė su jais lenkų okupacijoje esančius lietuviškus kaimus; jis negalėjo pavargti, būdamas Vilniaus krašto lietuvių visuomenės, politikos ir kultūros žurnalo Lietuviško Baro redaktoriumi. Jis, visais šiais ir dar kitais pareigais eidamas ir dėl to lenkų okupacinės valdžios persekiojamas ir tardomas, neturėjo teisės pavargti, nes lietuvių tautos interesai jam to neleido. Jis nepavargo ir būdamas tremtyje — Vokietijoje, o lietuviškos veiklos įpareigojimas jį atlydėjo ir į šį kraštą, kuriame iki šios dienos išliko toks pat darbingas. Visai teisingai jis pats 1972 m. kovo 26 dienos savo radijo programoje pasakė: "Aš nepavargsiu!" Juk kitaip ir negalėjo pasakyti, nes jam nėra teisės pavargti.

O kokią gi mes, Bostono ir jo aplinkinių lietuvių, įteiksimė jam dovaną už jo sąžiningą lietuviško įsakymo — nevalia pavargti! — vykdymą? Kokį malonumą jam padarysime jo 60 metų gyvenimo sukakties liepos 27 d. proga?

Geriausia ir vertingiausia ta proga dovana jam būtų, jeigu lietuvių nuimtų nuo jo pečių radijo valandos Laisvės Varpo išlaikymo finansinę naštą.

Ilgiausių metų neturinčiam teisės pavargti Petriui Viščinui ir jo vedamam radijo bangomis Laisvės Varpui!

Kaimo Jurgis

Bostone lankėsi ELTOS redaktorius

Vytautas Alseika, ELTOS redaktorius, Velykas praleido Bostone. Ta proga jis ap-lankė eilę senų pažįstamų ir buvo užsukęs ir į Keleivio įstaigą.

SKAUCIŲ ŽIDINIUI 10 METŲ

Rodas, dar taip neseniai dešimts vyresniųjų skaucių Bostone susibūrė į "Židinį", kurio įsikūrimo tikslas buvo talkininkauti mergaičių "Baltijos" tautai. Židinių būrelis sparčiai augo, ir dabar, spėjus prabėgti dešimčiai metų, "Židinį" sudaro trisdešimties moterų būrys. Peržvelgus dešimtmečio veiklą, galima pastebėti, kad su mariu skauciaus didėjimu ir "Židinio" veikla kaskart įsibėgėjo, darėsi platesnė. "Židinyje" įsikūrė 1961 m. lapkričio 1 dieną. Pirmosios vadovės — Vida Kleininė ir Dama Elkinienė. Pradžioje buvo pasitenkinta, veikiant skautų organizacijos ribose. Židinietės vadovauja tautai, talkininkauja kaip vadovės ar patarėjos draugovėse, dalyvauja Kaziuko mugėse su savo rankdarbiais.

Padidėjus narių skaičiui ruošiamos parodos, surengti bent keli kaukių baliai, organizuojamos tautodailės parodėlės, skirtingos amerikiečių visuomenei, supažindinami amerikiečiai su lietuviškais kalėdiniais papročiais per televizijos bei radijo programas. Nuo 1969 m. židinietės pastangomis kasmet puošiamą lietuviškais šiaudinukais kalėdinę eglutę Boston City Hall. 1971 m. rudenį su dideliu pasisekimu praėjo dail. Arastazijos ir Antano Tamošaičių parodos ruoštos Bostono miesto rotušės galerijoje. Šių metų kovo 12 d. židinietės rūpesčiu televizijoje per NET kanalą Bostono skautiškas jaunimas demonstravo, kaip pasigaminti lietuviškus šiaudinukus.

Per dešimtį savo veiklos metų "Židinyje" rėmė ne tik "Baltijos", bet ir berniukų "Žalgirio" tuntus. Kesmet skiriama daug pinigų vargstantiems lietuviams paremti bei kitokiems šalpos darbams. Neseniai suruoštos kunigo A. Kežio foto parodos ir filmo "Dvylika" pelnas buvo paskirtas Lietuvos Fot-Archyviui.

Norėdamos atžymėti dešimties metų gyvavimo sukaktį, židinietės š. m. balandžio 15 dieną rengia lietuviško žodžio šventę, kurios programa atliks aktorai LEO-NAS BARAUSKAS ir JONAS KELEIVIS. Po programos bus vaišės ir šokiai. Stalus galima iš anksto užsakyti pas Laimą Kiliulienę, tel. 282-8797. Bilietai — \$4.00 asmeniui.

Tikimės gausaus Bostono ir aplinkinių lietuviškos visuomenės atsilankymo.

Židinietė

Merkio partija Globe

Sunday Globe balandžio 1 d. išspausdino Kazio Merkio laimėtą partiją tarptautinėse šachmatų korespondencinėse rungtynėse prieš Vak. Vokietijos atstovą Martin Rausch. Partijai komentarus davė Massachusetts žymiausias meistras John Curdo, atžymėdamas puikią Merkio kombinaciją.

LIETUVOS ŽEMELAPIAI

Turime Lietuvos žemėlapių — už 50 centų, už \$2.50 (sulančiomis) ir už \$3.50 (sieninis).

Paragink savo pažįstamus išsirašyti Keleivį. Jo kaina melams \$7.00.

Muzika subatvakaryje

Apsilenkiant su nusistovėjusia tradicija kultūrinis subatvakarių ruošti kas trečią mėnesio šeštadienį, šio mėnesio subatvakaris bus ateinantis šeštadienį, balandžio d., nes įprasta subatvakarių diena yra perleista skaucių Židinio dešimtmečio šventei.

Siame subatvakaryje savo tarpe turėsime muziką Vytautą Stroligą iš New Yorko su paskaita "Lietuviškos diskografijos retenybės".

Visiems yra žinomos knygų, meno retenybės, bet diskografijos retenybės nedaug kam girdėtos. Pavyzdžiui, ar daug kas žino, kad Izraelis yra lietuviškai dainuojančių chorų, ar kas girdėjo laina, sukurta Barbaros Radvilaitės šermenimis ir kt. Jų plokštelių demonstracijas su paaiškinimais turėsime progos išgirsti atėinančiame Kultūriniam subatvakaryje.

Sandaros moterys ruošiasi pagerbti savo karalienę

Grįžusi iš Floridos, po kelių dienų turėjau eiti į Sandaros moterų klubo susirinkimą. Ten sužinojau, kad balandžio 23 d. Stepono Dariaus posto salėje klubas rengia pokylį našlių karalienę pagerbti.

Malonu, kad klubietės taip vieningai veikia ir turi tokią sumanią ir darbščią vyriausią šeimninę Vasiliauskiene, kuri su savo padėjėjomis ir minėtam pokyliui paruošė skanius ir sveikus valgius ir sočią svečius pavaišins.

Kai Sandaros namai buvo staiga parduoti, tai kažkios klubietės buvo linkusios klubą uždaryti, bet dauguma buvo kitos nuomonės ir tęsė darbą toliau.

Pernai klubas turėjo tris renginius, kurie davė gražaus pelno, todėl klubas galėjo ir auksu paskirti svarbiems reikalams. Į klubą įstojo kelios naujos narės.

Linkiu sešems sandarietėms ir toliau vieningai veikti.

M. P.

Krepšinio sezonas baigėsi

Senior East lygos finaluose So. Bostono Lietuvių Pildijos krepšiniškai sužaidė pirmas finalų rungtynes su Parker Hill komanda kovo 10 d. ir laimėjo santykiu 73-63. Ypatingai pasižymėjo Linas Gineitis, įmetęs 33 taškus. Alfonsas Baika ir Antanas Analauskas įmetė po 11 taškų.

Kovo 24 d. mūsų klubas antroje sykį pralaimėjo Boston Stars komandai, kuri ir liko pirmąją vietoje. Tų rungtynių rezultatas 74-86. L. Gineitis laimėjo 28 taškus, A. Baika 16, A. Analauskas ir Darius Palulis po 12. Mūsų klubas puikiai žaidė, bet stiprių varžovų negalėjo įveikti. Be to, vienas iš teisejų buvo neabejotinai šališkas mūsų nenaudai.

Sezonui užibaigęs, norėdami išvardinti visą komandos sąstatą. Kiekvienas žaidėjas, ar įmetęs daugiau ar mažiau taškų, žymiai prisidėjo prie komandos gero pasirodymo naujoji lygoje.

Be ankščiau minėtų asmenų, komandai priklauso dar sekančiai: Jonas Ambrozai, Romualdas Baika, Algis Barūnas, Gerimantas Griauzdė, Vytautas Ivaška, Ramūnas Kondratas, Gediminas Kuodis, Arūnas Pailulis,

Martynas Scherelis ir Ignas Vilėniškis.

Šis šaunus vyrų būrys atstovaus Bostonui krepšinio rungtynėse lietuvių sporto šventėje New Yorke balandžio 8 d. Linkime jiems gerų sėkmių!

PARENGIMŲ KALENDORIUS

Balandžio 9 d. So. Bostono Lietuvių Pilių d-jos trečiojo aukšto salėje Lietuvių radijo valandos Laisvės Varpo pavasarinis koncertas.

Balandžio 15 d. So. Bostono Lietuvių Pilių d-jos III-o aukšto salėje Skaucių Židinio dešimtmečio šventė. Programoje — aktorai L. Barauskas ir J. Keleivis iš Chicago.

Balandžio 22-23 dienomis dail. Viktoro Vizgirdos kūrinių paroda Tautinės Sėgos namuose, 484 4th St., So. Bostone. Parodą globoja Bostono LB Kultūros klubas.

Balandžio 23 d. Stepono Dariaus posto salėje (168 H St.) bus Sandaros Moterų klubo banketas našlių karalienę pagerbti.

Balandžio 30 d. So. Bostono Lietuvių Pilių d-jos III-o aukšto salėje Bostono Lietuvių Tautinių Šokių sambūrio vakaras.

Gegužės 7 d. So. Bostono Lietuvių Pilių d-jos III a. salėje Bostono Jaunimo komiteto meno ir šokių vakaras.

Gegužės 27 d. 7:30 val. vak. Tautinės Sąjungos namuose — literatūrinės valandos su poetu Stasiu Santvaru. Dalyvauja svečiai poetas Henrikas Nagys, aktorius Jonas Keleivis ir kt.

Turiu 5 kambarius. Ieškau gerą vyro kartu gyventi. Jis turėtų atskirą kambarį miegoti ir pilną laisvę naudotis vonia ir virtuve. Namai visai arti Ashmont stoties, Dorchester. Teirautis pas K. Pashą, 59 Bailey St., ant-rame aukšte.

(14)

Ieškomas Albinas STANKO-NAS, gyvenęs Woodstock, Conn. Jis pats arba kas jį pažinoję malonėkite rašyti Keleivio adresu, pažymėję ant voko — E.D.

(16)

36 Mosley Street, Dorchester, Mass. (netoli Columbia stoties) dideli Seimai be mažų vaikų 5-2-me aukšte išnuomojamas nekambarių butas.

Kreiptis bet kada asmeniškai į pirmąjį aukštą, arba skambinti telefonu 825-5150.

(15)

RADIJO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo Programa Nanjoje Anglijoje iš stoties WLYN, 1360 kl locikly ir iš stoties FM 101.7 mc. veikia sekma dienomis nuo 1 iki 1:30 val. diena. Perduodama: Vėliausia pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdūtės pasaka.

Biznio reikalais kreiptis Baltic Florists gelio ir dovanų krautuve. 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunamas ir Keleivis.

Dviejų savaičių Ekskursijos į Lietuvą

Kaina nuo \$619.00

Vykstantiems iš Chicago tik \$100, iš Clevelando tik \$66 daugiau.

Ekskursijos išvyksta iš BOSTONO (NEW YORKO), MONTREALIO BIRŽELIO 8, LIEPOS 13, RUGPĖČIO 17, RUGSEJO 14 ir GRUODŽIO 21 d.

- Lietuvoje šios grupės praleis po 11 dienų.
- Norintieji pratęsti savo atostogas ilgiau, galės ap-lankyti kitus jų pasirinktus Europos miestus.

Grupėse dalyvių skaičius ribotas — NESIVELUOKITE! Smulkesnių žinių ir registracijos reikalų kreipkitės į

Trans-Atlantic Travel Service

393 West Broadway
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: 268-8761

Savininkė: Aldona Adomonienė

PRASYMAS

"Keleivio" administracija prašo gerb. skaitytojų, kurie keičia adresą, pranešant naująjį adresą, neužmiršti parašyti ir senąjį. Nepamirškite parašyti pašto numerio — zip code

TINKA DOVANOTI

EWAKENING LITHUA-

NIA, 187 psl., kaina \$3.00. Knygą parašė Jokūbas J.

Stukas. Ji tinka skaitantiems angliskai ir norintiems susipažinti su Lietuvos praeimi ir dabartimi.

SAVAITRAŠTIS

Nepriklausoma LIETUVA

informuoja skaitytojus apie pasaulinius ir lietuviškuosius įvykius, deda daug ir idomiu nuotraukų ir atvirai pasisako apie visus mūsų visuomeninius bei kultūrinius klausimus. Jame rasite idomius skaitytojų laiškus skyryje, kuriame laukiame abipusio pasisakymų ir nuomonių kiekvieno visiemis svarbia problema.

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" yra dinamiška, mūsų šios laikraštis, ieškau naujų bendradarbių bei idėjų, visuomet atviras kiekvieno nuomonei, kuris kovoja ir dirba už nepriklausomą Lietuvą.

Metinė prenumerata JAV-se \$8.00

Adresas:

7722 George Street, LaSalle-Montreal, 690, Quebec, CANADA

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA — jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIS MILIJONUS dolerių nariams.

SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligoje pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS užeislo pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA — jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdraudė tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA — jaunimui duoda gers Taupomąją Apdraudą — Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudus tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA — AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims rekomenduojama lietuviškų klubų ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentinės apdraudės mokeskis \$2.00 į metus.

SLA — kuopos yra daugumoje lietuvių kolonij. Kreipkitės: kuopų veikėjus, ir jie plačiau paaiškins apie Susivienijimo darbus.

Gausite apausdintas informacijas, jeigu parašysite:

Lithuanian Alliance of America

807 West 30th Street, New York, N.Y. 10001

Vietinės žinios

ZINIOS APIE JAUNIMO KONGRESĄ Registracija

Jau laikas registruotis visiems tiems, kurie mano dalyvauti II PLJ Kongrese. Ankščiau užsiregistravusiems daroma gana žymi nuolaidų. Kas užsiregistruos iki birželio 1 d., tam registracijos mokestis tik 4 doleriai, o kas registruosis vėliau, tam reikės mokėti 6 dolerius.

Ankščiau užsiregistravusiems bus daroma dar ir kitų svarbių nuolaidų, kaip viešbučiuose, transporte, ar lankantis parengimuose ir kitais atvejais.

Registruojantis reikia užpildyti tam tikras specialiai paruoštas formas. Jų jau yra Bostone. Visais registracijos reikalais, o taip pat blankų reikia susisiekti su Mariam A. Ziaugra, 16 Belaire Rd., Roslindale, Mass. 02131. Telef. 323-8278.

Vakaras su jaunimu

Jaunimo Metų proga, II PLJ Kongreso Bostono Komitetas rengia visai naujo pobūdžio renginį, kuriame visi dalyvauti ir turėtų galimybės susipažinti, padraugauti ir kartu pasilinksminėti. Jame dalyvaus jaunosios ir seniosios, tėvai ir vaikai, pažįstami ir nepažįstami. Tas vakaras įvyks sekmadienį, gegužės 7 d. 6 val. popiet Lietuvos Piliečių draugijos didžiojoje salėje.

Programą ruošia ir ją atliks pats jaunimas. Ji bus visai nauja, nematyta, įvairi ir įdomi. Veiks šeiminių paruoštas turtingas bufetas, bus baras, šokiai. Šokiams gros plačiai žinomas Worcesterio R&M Trio.

Laimėjimai

Birželio 2 d. bus laimėjimų traukimas. Tai bus lyg ir užbaigia piniginių vajaus Jaunimo kongresui remti.

Loterija bus įvairi ir turės labai vertingų laimikų. Jau dabar pažymėtini Adomo Galdiko paveikslas, FM/AM radijas su laikrodžiu, Polaroid aparatas, žadintuvas, galionas degtinės, dėžė alaus ir daug kitų dalykų.

Ištraukos iš lietuviškų operų

Lietuvių radijo valandos Laisvės Varpo renginiai, taip lygiai ir šis koncertas pradedamas punktuoliai 3 val. po pietų. Pavėlusieji į salę bus įleidžiami tik tada, kai bus baigta solistės atliekamoji daina. Todėl visi kviečiami nevilnuoti.

Po koncerto programos bus šokiai, grojant Worcesterio lietuvių jaunimo orkestrui, o taip pat gausus lietuviškų valgių bufetas ir įvairių gerimų baras. Visi lietuvių iš toli ir arti kviečiami dalyvauti.

Valdos Šiugzdaitės paroda

Vasario 16 gimnazijos mokinė, kurią 1954-58 metais išlaikė Bostone veikiančios tai gimnazijos remti būrelis nr. 120, baigusi gimnaziją, studijavo meną ir dabar gyvena netoli Clevelando. Jau du kartus ji buvo surengusi savo paveikslų parodą Toronte. Šį rudenį tokią parodą numato surengti ir Bostone.

PERSIKELĖ

Algio ir Broniaus Utenių A.B.U. Realty įstaiga persikėlė į 500 E. Broadway, So. Boston, Mass., šalia Minkų gėlių parduotuvės. Telefonas tas pats: 269-6198.

Pranešame giminėms ir pažįstamiems, kad kovo 28 d. Bostone mirė mūsų mylima žmona ir motina

JULIJA VALICKIENĖ.

Palaidota po šv. Mišių iš So. Bostono šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčios balandžio 1 d. Naujosios Kalvarijos kapuose Bostone, Mass.

Gilaus skausmo prislėgti vyras su dukterimis ir jų šeimomis

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

169 Milbury St. WORCESTER, MASS. Tel. SW 8-2868

yra vienintelė oficiali įstaiga Worcester, kuri siūnia siuntinius tiesiog iš Worcesterio į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas sritis. Čia kalbama lietuviškai, patarnaujama greitai ir sąžiningai. Siuntiniai nuveina greitai ir tvarkingai.

Čia galima gauti įvairiausių importuotų ir vietinės gamybos medžiagų ir kitų daiktų, tinkamų Lietuvoje, labai žemomis kainomis. Vedėja B. Sviklienė

Telefonas: AN 8-2805
Dr. Jos. J. Donovan
Dr. J. Pašakarnio
OPEDINIS OPTOMETRISTAS
Valandos:
nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
Triečiadieniais nepriimama
447 BROADWAY
South Boston, Mass.

Ketvirtis & Co.
—JEWELERS—
Laikrodžiai-Deimantai
Papuošalai
Elektros Prieštatai
Rūpestingai taisome laikrodžius
žiedus, papuošalus
379 W. BROADWAY
SOUTH BOSTON
Tel. AN 8-4649

Peter Maksvytis
Carpenter & Builder
49 Church Street
E. Milton, Mass.
Atlieku visus pataisymus, remontą ir projektavimo darbus iš lauko ir viduje, gyvenamųjų namų ir biiznio pastatų, pagal Jūsų reikavimą. Šaukite visados iki 9 valandų vakaro.
Telefonas: 698-8675

TEL. AN 8-2124
Dr. Amelia E. Rodd
(RUDOKIUTE)
OPTOMETRISTE
Valandos:
nuo 10 ryto iki 6 vakaro
Triečiadieniais—uždara
445 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

A. J. NAMAKSY
Real Estate & Insurance
321 Country Club Rd.
Newton Centre, Mass. 02159
Tel. 332-2645

E. KARDELIENĖS DAINŲ PLOKŠTELĖ
Keleivio administracijosje galima gauti Lietuvos operos solistės Elzbičios Kardelienės įdainuotų dainų ir arijų plokšteles. Kaina \$6.00. Paštu nesunčiame.

Laisvės Varpas
Lietuvių Radijo Valanda

Sekmadieniais 11-12 val.
AM 1,430 KC ir FM 107.9 MC
Vedėjas PETRAS VIŠCINIS

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02102. Tel. 586-7209

ATLAS PARCELS CO.
82 Harrison Street,
Worcester, Mass. 01604
Tel. 798-3347

Tiesiai iš Worcesterio siunčiam įvairius siuntinius į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas plotus! Siuntiniai sudaromi iš vietinės gamybos medžiagų, apavų, maisto ir pramonės gaminių. Turime vietoje įvairių vietinės gamybos ir importuotų prekių iš kitų kraštų visai žemomis kainomis. Be to, siunčiame maistą, pinigus ir galite užsakyti jų gamybos prekes. Čia sumokėsite pinigus, o giminės ten vietoje galės pasirinkti užsąkytas prekes. Taipogi tarpininkaujame per tam tikras įstaigas atsikviesti giminės čia pas save į svečius ar nuolatiniam apsigyvenimui. Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę įsitikinsite. Vedėjas A. Schyrinski

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP. AND TRAVEL INFORMATION
ĮVAIRIAUSIAS DOVANAS siunčia betarpiškai
IŠ BOSTONO Į LIETUVĄ ir kitas Rusijos okupuotas kraštus
Pristatymas greitas ir garantuotas
Prekės parduodamos nužemintomis kainomis.
Galima užsisakyti rublių sertifikatus, automobilius, šaldytuvus ir pan.
Audaryta darbo dienomis nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak. o šeštadieniais nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p. Kitomis valandomis pagal susitarimą telefonu.
389 W. Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Tel. 268-0068

Knyga yra geriausias žmogaus draugas

The Apothecary LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINĖ

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę.
Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

382 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.

Telefonas AN 8-6620

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., išskyrus šventadienius ir sek.

M & T OIL CO., Inc.

641 E Broadway So. Boston, Mass. 02127

- ☐ Krosnies aptarnavimas
- ☐ Automatinis įpilimas
- ☐ Patogios mokėjimo sąlygos
- ☐ Pilnas šildymo įrengimas

Skambinkite

268-4662

South Boston Savings Bank

ALFRED W. ARCHIBALD, PREZIDENTAS

460 West Broadway, South Boston, Mass. 02127

Skambinkite 268-2500

DABAR

už 90 dienų įspėjimo indėlius moka **5½%**

už visus kitus indėlius moka **5¼%**

Nuo įdėjimo dienos — Kas mėnuo priskaitomi nuosimčiai — Pilnas draudimas Bankas veikia 105-tuosius metus. Nuosimčiai yra nurašomi nuo Mass. mokesčių. Bankas audarytas nuo 9 val. ryto iki 3:30 val. popiet. Šio banko direktorių taryboje yra adv. J. Grigalius. Reikale su tarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. Turtas (Assets) yra virš 210,000,000

Dažai ir Taisai

Namus iš lauko ir viduje. Lipdau popierius ir taisau viską, ką pataisyti reikia. Naudoju tik geriausią medžiagą.

JONAS STARINSKAS
220 Savin Hill Ave.
Dorchester, Mass.
Tel. CO 5-5854

Flood Square Hardware Co.

Savininkas N. J. ALEKNA
628 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.
TELEFONAS AN 8-4148
Benjamin Moore Dažai
Popieriaus Sienuose
Stiklas Langams
Visokio reikmenys namams
Reikmenys plumberiams
Visokie gelektiniai daiktai

DRAUDIMO AGENTŪRA

Atlieka įvairių rūšių draudimus
Kreiptis senu adresu:
BRONIS KONTRIM
598 Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Tel. AN 8-1761

Trans-Atlantic Travel Service

DAUGIAUSIA PATYRUSI LIETUVIŠKA TURIZMO ĮSTAIGA

Norintieji keliauti, praleisti atostogas saulėtose salose, aplankyti giminės Lietuvoje ar juos atsikvies. ti į svečius — geriausiai ir greičiausiai jums patarnaus Trans-Atlantic Travel Service. Čia visų lėktuvų bilietai (air tickets) išrašomi belaukiant — be jokio papildomo mokesčio.

Siunčiant pinigus ir siuntinius į Lietuvą ar perkant prekes tiems siuntinams (skryties, męgtinui, įvairias medžiagas), sąžiningiausiai patarnauja

Globe Parcel Service, Inc.

Dovanų pažymėjimus ir rusiškų prekių užsakymus siųskite savo giminėms tik per

Podarogifts Inc. skyriu Bostone

Darbo valandos: Kasdien 9—5
Šeštadieniais 8—12
393 West Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Telefonas: 268-8764
Visų skyrių vedėja Aldona Adomonis